
KUSTWACHT VOOR HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN IN HET CARIBISCH GEBIED

JAARPLAN 2023

Managementsamenvatting

De Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch gebied, hierna de Kustwacht, stelt jaarlijks een jaarplan op waarin wordt beschreven waarop de focus ligt in het komende kalenderjaar. Dit document zet de plannen voor 2023 uiteen.

Operationeel optreden en omgeving

De Kustwacht oefent haar taken uit binnen het juridische kader van de Rijkswet Kustwacht (2008). Naast dienstverlenende taken, zoals *search and rescue*, voert de Kustwacht opsporings- en toezichthoudende taken uit in het Caribisch gebied. Hieronder vallen onder andere drugsbestrijding, algemene politietaken, terrorismebestrijding en grensbewaking. Daarnaast richt de Kustwacht zich op het bestrijden van mensensmokkel, mensenhandel en irreguliere immigratie, omdat de (ei)landen in het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden tussenstation of eindpunt kunnen zijn in de keten van dergelijke praktijken. Voor de uitoefening van haar taken beschikt de Kustwacht over varende, vliegende en rijdende eenheden die worden ingezet rond/op zowel de Boven- als Benedenwindse eilanden.

De belangrijkste omgevingsfactoren die het werkveld van de Kustwacht in 2023 mede bepalen, zijn de aanhoudende crisis in Venezuela met destabiliserende gevolgen voor de gehele regio, de activiteiten van grensoverschrijdende georganiseerde ondermijnende criminaliteit (met name drugs gerelateerd) en de nasleep van de COVID-19 pandemie. Tenslotte spelen periodiek (extreme) klimatologische omstandigheden een rol.

Realiseren van middelen en formatie uit de Lange Termijn Plannen (Materieel en Personeel)

Net als in 2022 geeft de Kustwacht in 2023 verder gestalte aan het ingezette transitietraject. Het Lange Termijn Plan-Personeel geldt hierbij als uitgangspunt voor personele groei van de organisatie. Met deze transitie ontwikkelt de Kustwacht zich tot een 24/7 opererende organisatie op basis van zogenaamd *Intelligence* Gestuurd Politieoptreden in het maritieme domein. Het nieuwe personeel zal zoveel als mogelijk worden geworven in het Caribisch deel van het Koninkrijk. Met de personele groei draagt de Kustwacht bij aan de versterking van het grenstoezicht, zoals verwoord in maatregel H11 in de Landspakketten.

Daarnaast werkt de Kustwacht in 2023 aan verschillende materieelprojecten zoals verwoord in het Lange Termijn Plan-Materieel 2019-2028. Voorbeelden zijn een waldetectiecapaciteit op de Bovenwindse eilanden en vervanging van de cuttercapaciteit.

Verder inrichten van een moderne informatiehuishouding en –organisatie

De Kustwacht zet, net als in 2022, ook in 2023 stappen naar een handavingsorganisatie die zich positioneert om in plaats van reactief voortaan meer voorspellend te opereren. Hierbij blijft een moderne informatiehuishouding en -organisatie een absolute voorwaarde. Om dit verder te realiseren, identificeert de Kustwacht verschillende materiële en personele plannen voor 2023. Voorbeelden zijn integratie van functionaliteiten van het Maritiem Informatie Knooppunt met het *Joint Rescue Coordination Center* in de totstandkoming van een Maritiem Operatie Centrum. Daarnaast werkt de Kustwacht ter versterking van haar informatiepositie ook in 2023 nauw samen met verschillende partners, zowel binnen als buiten het Koninkrijk.

Een gezonde Kustwacht organisatie

De Kustwacht bestendigt in 2023 haar activiteiten op materieel gebied door instandhouding van bestaand materieel en het uitvoeren van modificaties aan de Metal Shark *Interceptors*. Op Bonaire continueert de Kustwacht de inrichting van een maritieme hub die samen met de ketenpartners zal worden geëxploiteerd. Op het gebied van personeel treedt een organisatie breed opleidings- en trainingsplan in werking. Hiermee borgt de Kustwacht geoefendheid bij haar eenheden. Ook dient de Kustwacht een kwaliteitsimpuls toe door het personeel adequate opleidingsmogelijkheden te bieden, passend bij de huidige of toekomstige functie.

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Omgeving	5
1. Algemene kaders en prioriteiten	8
1.1. Inleiding	8
1.2. Missie, visie en strategie	8
1.3. Kernwaarden	9
1.4. Prioriteitstelling	9
2. Operationeel	12
2.1 Inleiding	12
2.2 De Kustwacht als partner	12
2.3 Inrichten van een moderne informatiehuishouding	13
2.4 Verder bouwen aan een gezonde organisatie	13
3. Personeel	14
3.1 Inleiding	14
3.2 Transitie naar nieuwe organisatie	14
4. Materieel	16
4.1 Inleiding	16
4.2 Investeringsprojecten en nieuw materieel	16
4.3 Instandhouding bestaand materieel	16
4.4 Ontwikkelingen op materieel gebied en beleidsaspecten	17
5. Kwaliteit	18
5.1 Inleiding	18
5.2 Integriteit	18
5.3 Veiligheid, Milieu & Duurzaamheid	19
5.4 Kwaliteitscontrole en –borging	20
5.5 Opleiden & Trainen	21
6. Strategische communicatie	22
6.1 Inleiding	22
6.2 Externe communicatie	22
6.3 Interne communicatie	23
7. Groeihoofdstuk	24
7.1 Inleiding	24
7.2 Ambities	24
Bijlage A: Inzet en taken	25
Bijlage B: Samenwerking	30
Bijlage C: Organisatie & operationele capaciteiten	34
Bijlage D: Indicatie operationele output 2023	37
Bijlage E: Begroting	38
Bijlage F: Overzicht gebruikte afkortingen	42

Inleiding

Dit jaarplan zet uiteen hoe de Kustwacht haar taken uitvoert in 2023 en wat daarin de accenten zijn. Tevens geeft het inzicht in de samenhang met het Lange Termijn Plan Materieel (LTP-M) 2019-2028¹ en het Lange Termijn Plan Personeel (LTP-P) 2021-2028.

De vervaardiging van een jaarplan is een verplichting uit de Rijkswet Kustwacht². Het Presidium van de Kustwachtcommissie is belast met de afstemming op hoofdlijnen van het beleid, het beheer en de middelen van de Kustwacht. De Kustwachtcommissie bereidt op basis daarvan het beleidsplan, het operationeel jaarplan, de begroting, het jaarverslag en de jaarlijkse financiële verantwoording van de Kustwacht voor. De Kustwachtcommissie stemt hierbij af met alle bij de Kustwacht betrokken ministeries van de vier landen en het Koninkrijk conform tabel 1. De Rijksministerraad stelt het jaarplan vast conform de Rijkswet Kustwacht. Het jaarplan is daarmee het resultaat van overleg tussen en besluitvorming door de vier landen.

Aruba	Curaçao	Sint Maarten	Nederland	Koninkrijk der Nederlanden
Algemene Zaken ³	Algemene Zaken en Minister President	Algemene Zaken – Minister President	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ⁴	Defensie
Justitie en Sociale Zaken	Justitie ⁵	Justitie ⁶	Justitie en Veiligheid	Buitenlandse Zaken
Financiën en Cultuur	Financiën	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur	Infrastructuur en Waterstaat	
Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken	Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	Toerisme, Economische Zaken, Verkeer en Telecommunicatie	Economische Zaken en Klimaat	
	Gezondheid, Milieu en Natuur			

Tabel 1 Bij de Kustwacht betrokken ministeries binnen het Koninkrijk

Leeswijzer

Het jaarplan beschouwt allereerst de meest actuele en invloedrijke omgevingsfactoren die het werkveld van de Kustwacht mede bepalen. Hoofdstuk 1 gaat in op de algemene kaders van de Kustwacht, zoals missie, visie en strategie. Ook geeft dit hoofdstuk duiding aan de prioriteitstelling van de Kustwacht voor 2023. De hoofdstukken 2 tot en met 6 zetten vervolgens de plannen uiteen op operationeel, personeel, materieel, kwaliteit en communicatie gebied. De financiële dekking van dit jaarplan wordt weergegeven in de begroting. Deze te vinden in bijlage E. De overige bijlagen beschrijven algemene gegevens over taken, middelen en samenwerking.

Het jaarplan beschrijft tot en met hoofdstuk 6 plannen die financieel zijn gedekt in de begroting voor de Kustwacht. Separaat worden in hoofdstuk 7 overige ambities beschreven. Daarmee biedt de Kustwacht inzicht in mogelijke (concrete) plannen die in het komende jaar moeten worden onderzocht op effecten en consequenties. Het is evident dat dit op termijn keuzes vergt over organisatie, taken en middelen.

¹ Formeel staat dit plan bekend als Lange Termijn Plan 2019-2028 (LTP). Sinds de totstandkoming van het LTP-P wordt voor de leesbaarheid onderscheid gemaakt tussen LTP-M en LTP-P

² Rijkswet van 25 februari 2008, houdende regeling van de taken en bevoegdheden, evenals het beheer en beleid van de Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba (Rijkswet Kustwacht voor Aruba, Curaçao en Sint Maarten, evenals voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba), geldend v.a. 10-10-2010

³ Het ministerie van Algemene Zaken vertegenwoordigt tevens de ministeries van Aruba met deelbetrokkenheid bij de Kustwacht die geen zitting hebben in het Presidium van de Kustwachtcommissie

⁴ Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties informeert en overlegt met de ministeries van Nederland met deelbetrokkenheid bij de Kustwacht die geen zitting hebben in het Presidium van de Kustwachtcommissie

⁵ Het ministerie van Justitie vertegenwoordigt tevens de ministeries van Curaçao met deelbetrokkenheid bij de Kustwacht die geen zitting hebben in het Presidium van de Kustwachtcommissie

⁶ Het ministerie van Justitie vertegenwoordigt tevens de ministeries van Sint Maarten met deelbetrokkenheid bij de Kustwacht die geen zitting hebben in het Presidium van de Kustwachtcommissie

Omgeving

De omgeving waarin de Kustwacht opereert, bepaalt deels de benodigde prioriteitenstelling en inzet van haar capaciteiten. De navolgende factoren spelen hierbij een belangrijke rol. De voortdurende crisis in Venezuela, de sterk toegenomen internationale drugshandel maar ook recentere ontwikkelingen zoals de coronacrisis en de nasleep hiervan zorgen voor een dynamisch werkveld van de Kustwacht^{7 8}.

Figuur 1 De omgeving waarin de Kustwacht opereert

Venezuela

Venezuela verkeert al jaren in een politieke, sociale en financieel-economische crisis. Mede door de uitbraak van de COVID-19 pandemie in 2020 verslechterde de reeds fragiele humanitaire situatie. Het Maduro-regime zit echter nog steeds sterk in het zadel. De verkiezing van President Petro heeft geleid tot een andere opstelling van Colombia en de opening van de grens tussen Colombia en Venezuela, die tot op heden moeizaam verloopt. De crisis in Venezuela heeft destabiliserende gevolgen voor de gehele regio, waaronder richting Aruba en Curaçao (irreguliere migratie en grensoverschrijdende criminele activiteiten).

Transnationale criminele organisaties

Algemeen

Het Caribisch gebied heeft moeilijk te bewaken lange kustlijnen en navenante maritieme grenzen. De geografische ligging van het Caribisch gebied, tussen grote drugs producerende en doorvoerende landen in Zuid- en Midden-Amerika en de grote afzetmarkten de Verenigde Staten en Europa, maakt de landen in dit gebied kwetsbaar voor transnationale (georganiseerde) drugscriminaliteit⁹. Dit heeft een effect op de veiligheid van burgers, erodeert de rechtstaat en heeft bredere gevolgen voor

internationale stabiliteit. De drugshandel beweegt grotendeels vanuit Latijns-Amerika richting Noord-Amerika en Europa. De handel in illegale wapens beweegt met name richting Latijns-Amerika en het Caribisch gebied (de *LAC-regio*). Dit resulteert onder andere in hoge aantallen moorden uitgevoerd met illegale wapens in het Caribisch gebied¹⁰.

Hetgeen hierboven beschreven heeft gevolgen voor de inzet van de Kustwacht. Dat blijkt ook uit het Justitieel Beleidsplan Kustwacht met de daarin gestelde prioriteiten¹¹.

Daarom sluit de Kustwacht zich, al dan niet samen met partners, aan bij de toenemende inspanning in de bestrijding van grensoverschrijdende ondermijnende criminaliteit.

⁷ AIV-advies 116: "Veiligheid en rechtsorde in het Caribisch gebied: Noodzakelijke stappen voor een toekomstbestendig Koninkrijksverband", Adviesraad Internationale Vraagstukken, 10 september 2020

⁸ Kamerbrief Min BuZa en Min Def dd. 26 februari 2021 "Reactie Rijksministerraad op AIV-advies "Veiligheid en rechtsorde in het Caribisch gebied"". Voortvloeiend hieruit is in 2022 het 'Defensie Veiligheidsbeleid Caribische regio' opgesteld. Dit beleid heeft raakvlakken aan het werkveld van de Kustwacht en zodoende wordt de Kustwacht expliciet genoemd als een van de spelers op dit veld

⁹ Ibid. 6

¹⁰ VNVR Open Arria Formula bijeenkomst over "Transnational Organized Crime in the Caribbean as threat to peace and stability", gehouden op 7 juni 2019

¹¹ Zie hoofdstuk 1

Smokkel van verdovende middelen

Wereldwijd is al jarenlang een toenemende vraag naar verdovende middelen waarneembaar. De productie en afzetmarkten worden groter (met name Azië en Afrika) en het aantal criminele netwerken neemt toe¹². Deze ontwikkelingen vereisen een solide handhavingsketen en een sterke informatiepositie. Om dit te bewerkstelligen worden meer bilaterale programma's opgezet, gericht op informatie-uitwisseling. Diverse (uitvoerings)diensten breiden onder regie van het Directoraat Generaal (DG) Ondernijning (ministerie van J&V, Nederland) in het kader van zogenaamde *upstream disruption* hun aanwezigheid in / liaison met Colombia uit met als doel meer grip te krijgen op de stroom verdovende middelen naar noordwest Europa. De Kustwacht en Defensie sloten zich in 2022 aan bij dit initiatief¹³. Daarnaast voorziet de Kustwacht in 2023 aansluiting bij initiatieven van de Nationale Politie voortkomend uit de strategie voor de aanpak van cocaïnesmokkel en illegale geldstromen¹⁴. Deze strategie sluit aan bij de visie van de Kustwacht en staat een versterkte samenwerking voor tussen de opsporingspartners binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk en de Nationale Politie.

Mensensmokkel en mensenhandel

Binnen de stroom van ongedocumenteerden, die op illegale wijze toegang trachten te verkrijgen tot de Beneden- en Bovenwindse eilanden, komt ook mensensmokkel en mensenhandel voor. Met betrekking tot de bestrijding van mensenhandel op zee heeft de Kustwacht een belangrijke positie in de samenwerking met de ketenpartners, zowel in regionaal als in internationaal verband.

Vervoer van en handel in illegale vuurwapens

De handel in en bezit van illegale wapens blijven zorgwekkend in het Caribische deel van het Koninkrijk¹⁵. Een gedeelte van deze wapens en munitie wordt illegaal via zee vanuit de Verenigde Staten, Venezuela en Colombia ingevoerd. Ook personen die vanaf zee de eilanden op illegale wijze trachten binnen te komen, nemen geregeld vuurwapens mee. Illegaal vuurwapengebruik is nauw verbonden met de drugs- en bende-problematiek.

Terrorisme

De potentiële terreurdreiging in de regio zal, gezien de mondiale ontwikkelingen, onder de aandacht van de Kustwacht blijven. Door de bestrijding van transnationale georganiseerde misdaad zoals drugs-, wapen- en mensensmokkel, die financieringsbronnen voor terroristische daden kunnen zijn¹⁶, en de verbeterende informatiepositie door het *Intelligence* Gestuurd Politieoptreden (IGP), levert de Kustwacht een bijdrage aan de bestrijding van terrorisme.

Figuur 2 Klimatologische extremiteiten in het Caribisch gebied

Klimaat

Klimatologische extremiteiten zijn een jaarlijks terugkerend fenomeen in het Caribisch gebied. Het orkaanseizoen wordt, mede veroorzaakt door klimaatverandering, de afgelopen jaren gekenmerkt door een hogere frequentie en intensiteit van orkanen¹⁷.

¹² "World Drug Report 2022", UNODC, 27 juni 2022

¹³ Zie verder bijlage B

¹⁴ Operationele Strategie: Latijns Amerika en het Caribisch gebied, Nationale Politie Nederland, 30 oktober 2020

¹⁵ Justitieel Beleidsplan 2022-2025

¹⁶ VNVR resolutie 2195, 19 december 2014

¹⁷ <http://www.noaa.gov/news-release/noaa-predicts-above-normal-2022-atlantic-hurricane-season> dd. 28-06-2022

COVID-19

De COVID-19 pandemie heeft sinds het bereiken van het Caribisch gebied in maart 2020 diepe sporen achtergelaten. Nederland heeft noodhulp en bijstand geboden in de eerste fase van de pandemie en na de gesloten akkoorden met de Landen eind 2020 bood Nederland liquiditeitssteun aan in meerdere tranches. De hierbij geldende voorwaarden zijn opgetekend in Landspakketten voor respectievelijk Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Voor de Kustwacht brachten de Landspakketten structurele financiering voor de voorziene uitbreiding conform het LTP-P met zich mee, als onderdeel van versterkt grenstoezicht (maatregel H11 uit de uitvoeringsagenda, onderdeel H/versterking van de rechtstaat). De Kustwacht neemt sinds 2021 deel aan de uitwerking van deze maatregel.

Alhoewel nieuwe besmettingsgolven van COVID-19 met grote intensiteit en impact in 2022 nagenoeg uitbleven, blijft het virus aanwezig. Dit betekent dat de Kustwacht er ook in 2023 de gevolgen van kan blijven ondervinden. Het is op dit moment echter lastig te voorspellen wat COVID-19 precies betekent voor de Kustwacht en de uitvoering van haar taken in 2023. Maar gezien de enorme gevolgen van de coronacrisis, met name op sociaaleconomisch vlak, lijkt een toename in (transnationale) criminaliteit – mede gezien de uitkomsten van de eerder aangehaalde documentatie – reëel.

Conflict Oekraïne en Rusland

Als gevolg van de Russische invasie in Oekraïne in februari 2022 zijn verschillende sanctiepakketten ingesteld. Enkele van deze sancties raken het werkveld van de Kustwacht. Zie verder hoofdstuk 1.

1. Algemene kaders en prioriteiten

1.1. Inleiding

De Kustwacht is een samenwerkingsverband tussen de vier landen van het Koninkrijk der Nederlanden: Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland. Het samenwerkingsverband dient zowel de belangen van de individuele Landen als de belangen van het Koninkrijk als geheel.

De Rijkswet Kustwacht vormt het kader voor dit samenwerkingsverband en bevat de (juridische) grondslagen voor de inzet van de Kustwacht. De Rijkswet beschrijft daartoe het verantwoordelijkheidsgebied, evenals de taken en bevoegdheden van de Kustwacht. Daarnaast bevat de Rijkswet bepalingen over de aansturing en het beheer van de organisatie.

Dit hoofdstuk beschrijft de missie, visie en strategie waarop de Kustwacht de inzet van haar personeel en middelen, maar ook de plannen voor 2023, baseert. Deze plannen vormen de jaarlijkse stappen van een ontwikkelrichting die de Kustwacht in is geslagen om de komende jaren te werken aan het bereiken van de visie in 2025 en om zich zodanig te positioneren dat doorontwikkeling daarna mogelijk is. Dit hoofdstuk zet de prioriteiten van de Kustwacht in hoofdlijnen uiteen om die ontwikkeling te kunnen realiseren. Het gaat verder in op de justitiële prioriteiten van de Kustwacht in 2023.

1.2. Missie, visie en strategie

De missie, visie en strategie vormen de basis voor de Kustwacht en zijn bepalend voor de focus van de Kustwacht de komende planperiode. De invulling van de daarvan afgeleide inzet, taken en samenwerking wordt beschreven in de bijlagen A en B.

Missie

“Het leveren van maritieme veiligheid (safety & security) in het Caribisch gebied door opsporing, toezicht (handhaving) en dienstverlening.”

Visie

“Vanaf 2025 geeft de Kustwacht invulling aan haar missie door zelfstandig 24/7 Intelligence Gestuurd Politieoptreden in het maritieme domein.”

Strategie

Onder deze visie liggen drie pijlers die de komende jaren verder worden uitgewerkt. Deze zijn:

1. *het realiseren van de formatie uit het Lange Termijn Plan Personeel en de middelen uit het Lange Termijn Plan Materieel;*
2. *het verder inrichten van een moderne informatiehuishouding en –organisatie om vanuit informatie de operatie aan te sturen;*
3. *het verder bouwen aan een gezonde organisatie.*

Invulling geven aan de missie in 2023

Ook in 2023 geeft de Kustwacht invulling aan haar missie door eenheden in te zetten in het maritieme domein. Dit vindt plaats langs de drie richtingen, te weten opsporing, handhaving en dienstverlening. Zoals daarnaast beschreven in de visie, streeft de Kustwacht ernaar om steeds meer operaties op basis van *intelligence* aan te sturen. *Intelligence* is zogenaamde verrijkte informatie waarop geacteerd kan worden.

Het jaar 2025 geldt als stip op de horizon voor volledig zelfstandige 24/7 inzet op basis van IGP in het maritieme domein.

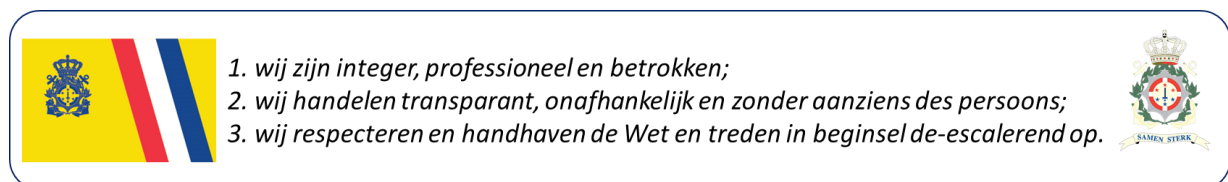
Net als voorgaande jaren betekent de uitvoering van de missie dat de Kustwacht dagelijks personeel op varende, vliegende en/of rijdende eenheden inzet. Bijlage C geeft een overzicht van alle eenheden

en capaciteiten van de Kustwacht die in 2023 worden ingezet. Met deze capaciteiten streeft de Kustwacht in 2023 ernaar een bepaalde zogenaamde operationele *output* te realiseren. De getallen waar deze *output* uit is opgebouwd, zijn te vinden in bijlage D. Met het realiseren van operationele *output* is de Kustwacht een belangrijke uitvoerende schakel in de justitiële ketens van de Landen. Ook in Caribisch Nederland vervult de Kustwacht deze positie in de keten. Zo stationeert de Kustwacht het gehele jaar bemanningsleden van steunpunt Curaçao op Bonaire waar gezamenlijk met de partnerdiensten wordt geopereerd. Eenheden van steunpunt Sint Maarten patrouilleren zeer frequent op vergelijkbare wijze in de wateren rond Sint Eustatius en Saba.

Naast de dagelijks inzet van personeel en middelen in de frontlinie van de maritieme grensbewaking en handhaving in het Caribisch gebied werkt de Kustwacht in 2023 verder aan de ontwikkeling van de organisatie. De plannen in dit jaarplan kleuren de contouren van de in 2022 geschetste moderne en toekomst bestendige maritieme politieorganisatie verder in.

1.3. Kernwaarden

Kernwaarden staan aan de basis van de identiteit van de Kustwacht en zijn het cement tussen de bouwstenen van de kustwachtorganisatie. Daarom zijn kernwaarden van groot belang om te kunnen handelen in lijn met de missie en visie van de Kustwacht, zie onderstaand figuur. Door de kernwaarden actief uit te dragen, eerbiedigt de Kustwacht bij haar taakuitoefening de fundamentele mensenrechten.

Figuur 3 Kernwaarden van de Kustwacht

1.4. Prioriteitstelling

Deze paragraaf behandelt de prioriteitstelling van de Kustwacht. Enerzijds voert de Kustwacht haar taken uit op basis van gestelde justitiële prioriteiten conform het Justitieel Beleidsplan Kustwacht (externe prioriteitstelling). Anderzijds vindt prioriteitstelling plaats op basis van de ontwikkeling die de organisatie doormaakt (interne prioriteitstelling).

Externe prioriteitstelling

Het zwaartepunt van de inzet van de Kustwacht ligt bij justitiële opsporingstaken. Deze worden uitgevoerd onder gezag en aansturing van de Openbaar Ministeries (OM) van de Landen. Zij bepalen dan ook de externe justitiële prioriteitstelling. De Landen bespreken de prioriteitstelling ten aanzien van de opsporingsactiviteiten en leggen deze vast in het Justitieel Beleidsplan.

Het Justitieel Beleidsplan 2022-2025 benoemt vier beleidsspeerpunten, namelijk het tegengaan van:

1. transporten van verdovende middelen en strategische goederen;
2. mensensmokkel en mensenhandel;
3. vervoer van en handel in illegale vuurwapens;
4. terrorisme.

Meerdere keren per jaar komen de diensthoofden van de justitiële ketenpartners per Land samen. Bijvoorbeeld het OM, de lokale politie korpsen, douane en bij gelegenheid is ook de Koninklijke Marechaussee aanwezig bij dit overleg. Het hoofdthema tijdens dit overleg is de samenwerking tussen deze zogenaamde ketenpartners. Deze samenwerking is gericht op uitwisseling van informatie, uitvoering van gezamenlijke acties, uitwisseling van personeel en oplossen van eventuele knelpunten binnen de keten. Daarnaast wordt het overleg gebruikt om een nadere invulling te geven aan het Justitieel Beleidsplan.

De Kustwacht hanteert, net als voorgaande jaren, planmatig een 80/20-verdeling van de beschikbare capaciteit. Concreet betekent dit dat op jaarbasis planmatig ervan wordt uitgegaan dat in 80 procent van de gevallen het accent van de inzet van de beschikbare capaciteit ligt op inzet voor de prioritaire justitiële opsporingstaken. Bij de overige 20 procent ligt het accent op de andere toezichthoudende en dienstverlenende taken zoals *search and rescue* (SAR). Daarnaast voert de Kustwacht douanetoezicht uit en houdt zij toezicht op visserij, het mariene milieu en de scheepvaart. Zoals genoemd in het hoofdstuk 'Omgeving' zijn in 2022 sancties ingesteld als gevolg van de Russische invasie in Oekraïne. Als maritieme toezichthouder namens het Koninkrijk der Nederlanden handhaaft de Kustwacht de ingestelde sancties in het Caribisch gebied, bijvoorbeeld tegen schepen die gemarkeerd zijn op de sanctielijst.

De Kustwacht voert indien nodig hulpverlening en rampenbestrijding uit. De Kustwacht heeft daarom ook in 2023 een structurele rol binnen de lokale rampenbestrijdingsorganisaties van de Landen. Daarnaast biedt de Kustwacht bij calamiteiten samen met Defensie en regionale organisaties noodhulp aan. Bijvoorbeeld bij orkanen.

Tot slot is het noemenswaardig dat de Kustwacht reageert op elke SAR-melding binnen haar verantwoordelijkheidsgebied en indien nodig overgaat tot actie.

Interne prioriteitstelling

De Kustwacht blijft zich continu ontwikkelen. De organisatie die gecreëerd wordt, kan op termijn de gewenste effecten duurzaam teweeg brengen, zowel extern als intern. Om de visie in 2025 te bereiken, neemt de Kustwacht gefaseerd stappen in haar ontwikkeling. Dit jaarplan sluit daarmee aan bij het jaarplan 2022 en is verder analoog aan de tijdspaden zoals beschreven in de LTP's. Hiermee borgt de Kustwacht een integrale aanpak in het bereiken van de visie.

Een nadere uitwerking van de in paragraaf 1.2 gepresenteerde visie houdt in dat de Kustwacht de komende jaren verder ontwikkelt naar een organisatie die een verschuiving doormaakt van 'reactief naar meer voorspellend' opereren; waarin het maximale rendement wordt gehaald uit het beschikbare personeel en materieel; waarin het concept van IGP in het maritieme domein tot in de haarvaten van de organisatie is doorgedrongen. Dit moet leiden tot een organisatie die op duurzame wijze zowel kwantitatief als kwalitatief gevuld is en die continu op de norm presteert.

Om deze abstracte uitwerking van de visie te concretiseren, benoemt de Kustwacht een aantal prioriteiten voor 2023.

Het ingezette transitietraject vergt, mede gezien de context waarin de Kustwacht (bestuurlijk) opereert, een enorme inspanning van de Kustwacht en dicteert daarmee de prioriteitstelling binnen de organisatie. De transitie naar een nieuwe organisatie raakt elke medewerker, direct of indirect. Daarom vraagt dit traject in 2023 extra aandacht van elke afdeling en in alle lagen van de organisatie. Met name de communicatie hieromtrent is cruciaal, zowel intern als extern. Het is van groot belang dat de plannen voor de toekomst en de uitvoering ervan integraal worden afgestemd.

Om het transitietraject de komende jaren succesvol te laten verlopen, is daarnaast een juiste inrichting van de organisatie randvoorwaardelijk. Daarom dimensioneert de Kustwacht de organisatie verder in voorbereiding op de nieuw te vormen organisatiestructuur. Dit proces is reeds in 2022 aangevangen en loopt door in 2023.

Het eindproduct van Kustwacht is de operatie die zij dagelijks uitvoert. Vanaf 2025 wil de Kustwacht 24/7 zelfstandig optreden op basis van IGP in het maritiem domein. Aangezien dit een solide basis (ondersteunende organisatie) vergt, ligt in 2023 de nadruk op het borgen van de ondersteunende

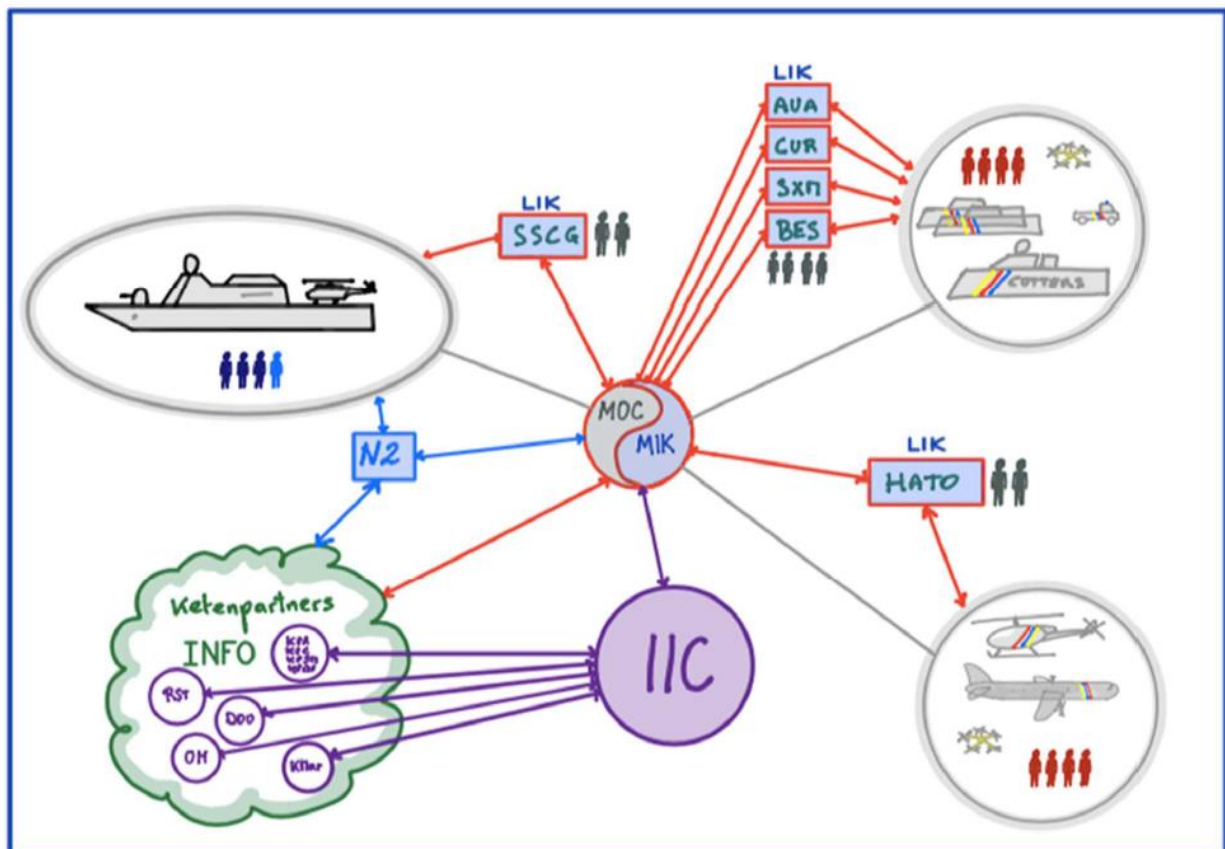
processen om de operaties te kunnen blijven uitvoeren, juist tijdens en na de transitie naar een nieuwe organisatie. Dit houdt onder andere een hoge mate van materiële gereedheid in. Maar bijvoorbeeld ook een degelijke structuur van opleiden en trainen alsmede een gestroomlijnde bedrijfsvoering.

De plannen voor 2023 richten zich op de domeinen operatie, personeel, materieel, communicatie en kwaliteit. Dit jaarplan vat de deelplannen samen en beschrijft de stappen die de Kustwacht in 2023 neemt in haar ontwikkeling naar 2025 wanneer de gestelde visie realiteit moet worden. Aan deze plannen liggen zowel bovenstaande prioriteiten als de drie strategische pijlers zoals gepresenteerd in paragraaf 1.2 ten grondslag.

2. Operationeel

2.1 Inleiding

Zoals in hoofdstuk 1 te lezen is, geeft de Kustwacht ook in 2023 invulling aan haar missie door eenheden in te zetten. Naast de dagelijkse inzet van personeel en materieel ontwikkelt de Kustwacht verder op (beleidsmatig) operationeel gebied. Dit vertaalt zich in 2023 in het bestendigen en uitdiepen van samenwerking, het borgen van een robuuste informatiehuishouding en het verstevigen van de informatiepositie in het maritieme domein; allemaal in het kader van aansturing van de operatie vanuit de informatie ten behoeve van het IGP in het maritieme domein. In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de plannen voor 2023.

Figuur 4 De informatiehuishouding van de Kustwacht vanaf 2025

2.2 De Kustwacht als partner

Ook in 2023 werkt de Kustwacht actief samen met de justitiële ketenpartners in de Landen en binnen het Koninkrijk. Voorbeelden zijn de lokale politie korpsen, Douane en Defensie met wie gezamenlijke operaties worden uitgevoerd. In de samenwerking met Defensie wordt in 2023 verder aangesloten bij de initiatieven die Defensie ontplooit met onbemande systemen in het Caribisch gebied. Mogelijk zal de Kustwacht een beroep doen op dergelijke systemen om bij te dragen aan het IGP in het maritieme domein.

Op lokaal gebied zet de Kustwacht in 2023 in op het zogenaamde *community policing*, zoals verder te lezen valt in hoofdstuk 6. Hiermee begeeft de Kustwacht zich meer in de gemeenschap en wint informatie in bij gebruikers van het maritieme domein. Dit stelt de Kustwacht beter in staat proactief op te treden.

Regionaal heeft de Kustwacht ook in 2023 zitting in verscheidene *information fusion* centra om o.a. informatiedeling te bevorderen. Op internationaal vlak werkt de Kustwacht in 2023 samen met partnerdiensten uit verschillende (Caribische) landen zoals Jamaica, de Dominicaanse Republiek, Frankrijk en de Verenigde Staten van Amerika met wie gezamenlijk getraind en geopereerd wordt. Een overzicht van alle samenwerkingsvormen van de Kustwacht in 2023 is te vinden in bijlage B.

Om verdere uitwerking te geven aan de plannen van aanpak, volgend uit de in 2021 overeengekomen Landspakketten, draagt de Kustwacht ook in 2023 bij aan de effectuering van deze plannen in de Landen. Daarbij is de Kustwacht voornemens de zogenaamde pilot opsporing, gestart op Curaçao in 2019, voort te zetten en te onderzoeken of een dergelijke pilot ook in de andere Landen uitvoerbaar is.

Om de nauwe samenwerking tussen de Kustwacht en Defensie te borgen, is een *Convenant CZSK-KWCARIB 2021-2023* gesloten. Op deze manier wordt uitvoering gegeven aan de beheertaak door Defensie en de uitvoering door de Kustwacht, zoals vastgelegd in de Rijkswet Kustwacht. In dit convenant is de wederzijdse ondersteuning met personeel, middelen en diensten vastgelegd. Conform het convenant blijft bijvoorbeeld geborgd dat de Kustwacht 92 dagen per jaar de beschikking heeft over het Stationschip Caribisch Gebied (SSCG) en de geëmbarkeerde helikopter. Het bestaande convenant wordt eind 2023 hernieuwd.

2.3 Inrichten van een moderne informatiehuishouding

In 2023 ontwikkelt de informatie-organisatie van de Kustwacht verder door de inrichting van een *front* en een *back office* in het Maritiem Informatie Knooppunt (MIK). Hiermee borgt de Kustwacht een betere koppeling tussen de operatie en de informatie.

In de *back office* worden analyses uitgevoerd van beschikbare informatie. Op basis hiervan bereidt het *back office* zogenaamde informatieproducten voor. Via de inrichting van een *front office* gaan medewerkers van de afdelingen operaties en informatie fysiek samenwerken waardoor de informatie uit de *back office* efficiënt en effectief tussen de afdelingen beweegt. De informatieproducten worden vervolgens gebruikt voor de inzet van eenheden. Voor de verwerking van persoons- of politiegegevens wordt, wegens het ontbreken van een eenduidig informatiedelingsregime, zoveel als mogelijk aansluiting gezocht bij de beginselen van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Wet Politiegegevens (WPG).

Hiermee zet de Kustwacht verdere stappen in de inrichting van een Maritiem Operatie Centrum (MOC) waarover in 2022 voor het eerst is geschreven¹⁸. In het MOC krijgt de twee-eenheid *Joint Rescue Coordination Center* (JRCC) en MIK meer gestalte waarmee de operatie beter kan worden aangestuurd vanuit de informatie. In 2023 faciliteert de Kustwacht de inrichting van het MOC door fysiek medewerkers van het MIK te plaatsen in het JRCC en de benodigde ICT verder in te bedden in de bedrijfsvoering na oplevering van het nieuwe MIK-netwerk in 2021. Ook actualiseert de Kustwacht haar bestaande procedures van het JRCC en het MIK om de nieuwe werkwijze te borgen. Vervolgens wordt dit in 2023 getraind met de operationele eenheden zoals de Metal Sharks en vliegende eenheden.

2.4 Verder bouwen aan een gezonde organisatie

In 2023 besteedt de Kustwacht aandacht aan haar interne opleidings- en trainingsprogramma. Zoals in hoofdstuk 3 staat beschreven, brengt de Kustwacht in 2023 het organisatie brede opleidingsplan in uitvoering. Daarnaast beschikt de Kustwacht over een trainingsprogramma, waarin de vereiste trainingen per afdeling en eenheid staan beschreven. Door periodiek te trainen en dit te evalueren, borgt de Kustwacht de kwaliteit in de uitvoering van operaties. Hoofdstuk 5 refereert hier ook naar.

¹⁸ Jaarplan 2022 van de Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch gebied

3. Personeel

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk duidt hoe de Kustwacht in 2023 invulling geeft aan de strategische pijlers op personeel gebied.

In 2023 ligt de focus van de Kustwacht op personeel gebied voornamelijk op de transitie naar de nieuwe organisatie. Daarnaast krijgt het huidige personeel mogelijkheden voor het volgen van opleidingen en trainingen; enerzijds gericht op het op peil houden van vaardigheden, anderzijds om doorstroommogelijkheden te vergroten.

3.2 Transitie naar nieuwe organisatie

In 2021 startte de Kustwacht met een transitietraject. Dit traject, dat voorziet in een significante personele groei van de organisatie, heeft als doelstelling in 2025 invulling te kunnen geven aan de missie waarbij 24/7 IGP-matig varende eenheden van de Kustwacht kunnen worden ingezet. In 2023 formaliseert de Kustwacht het transitieplan in overleg met alle betrokken partijen. Het LTP-P geldt hiervoor als het brondocument. Vervolgens gaat de Kustwacht, onder leiding van een speciaal ingesteld transitieteam, starten met uitvoering geven aan het transitieplan. Hierin dienen de drie aspecten van een loopbaan bij de Kustwacht als kapstok, te weten, in-, door- en uitstroom. Bij de transitie vormt de diversiteit binnen de organisatie een belangrijk speerpunt. Deze paragraaf biedt inzicht in de plannen voor 2023.

Instroom

Met de Basisopleiding Kustwacht (BOK) als initiële opleiding verzekert de Kustwacht zich jaarlijks van een constante instroom van nieuw personeel dat op de varende eenheden komt te werken, het zogenaamde executieve personeel. Zo ook in 2023 waarin een lichte opleiding afrondt en een nieuwe lichte start met de opleiding.

Naast instroom van de BOK vult de Kustwacht in 2023 de nieuw ontstane functies op basis van het LTP-P. Hiervoor werft de Kustwacht zowel in- als extern, met de kanttekening dat het personeel zoveel als mogelijk zal worden geworven in het Caribisch deel van het Koninkrijk. De prioriteit bij deze vorm van instroom ligt op de ondersteunende afdelingen van de Kustwacht en de inrichting van het Kwaliteit Management Systeem (KMS, zie hoofdstuk 5) van de Kustwacht. Vervolgens breidt de informatie-organisatie verder uit (MIK/LIK¹⁹) om de operatie meer en meer aan te sturen vanuit informatie. De Kustwacht maakt hierbij gebruik van het zogenaamde *twinning*-concept met personeel uit de justitiële keten (bijv. lokale politie korpsen en de Koninklijke Marechaussee, KMAR).

Doorstroom

Zoals in de paragraaf Instroom is verwoord, vult de Kustwacht in 2023 nieuw ontstane functies door zowel in- als externe werving. In het geval van interne werving stroomt bestaand personeel door binnen de organisatie. De Kustwacht begeleidt deze vorm van doorstroom in 2023 door het aanbieden van trainingen, het laten volgen van opleidingen en het omscholen van personeel.

In 2023 houdt de Kustwacht haar bestaande personeel inzetbaar door specifieke vaardigheden en kennis op peil te houden door herhalingscursussen te volgen en examens af te nemen (zie ook hoofdstuk 5). Door het personeel inzetbaar te houden, vergroot de Kustwacht doorstroommogelijkheden van haar personeel.

¹⁹ Lokaal Informatie Knooppunt

Een belangrijk onderdeel van het doorstroombeleid van de Kustwacht is een organisatie breed opleidingsplan. De Kustwacht startte in 2022 met de ontwikkeling van dit plan en continueert dit in 2023. De Kustwacht verwacht daarom een toename in het aantal opleidingen en trainingen in de loop van 2023 om het volgen van achterstallige opleidingen bij het huidige personeelsbestand te faciliteren. Een voorbeeld van een dergelijke opleiding is de in 2022 ontworpen Basis Politie Opleiding voor Kustwachtmedewerkers. Hierin worden ervaren executieven klaargestoomd voor een leidinggevende functie in een organisatie die IGP-matig werkt in het maritieme domein.

Uitstroom

Naast een organisatie breed opleidingsplan maakt een sociaal kader (employability-plan) onderdeel uit van het transitieplan. In 2023 geeft de Kustwacht uitvoering aan dit beleid en bouwt daarmee verder aan een gezonde organisatie. De Kustwacht begeleidt personeel ter voorbereiding op de uitstroom. Dit manifesteert zich bijvoorbeeld in het volgen van (externe) opleidingen en trainingen, en het doen beroepskeuzetesten of ontwikkel-assessments.

4. Materieel

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de plannen van de Kustwacht in 2023 op materieel gebied. De plannen zijn onder te verdelen in drie categorieën. Ten eerste nieuw materieel en investeringsprojecten conform het LTP-M. Ten tweede instandhouding van bestaand materieel. Tot slot ontwikkelingen op materieel gebied en beleidsaspecten. Alle plannen sluiten aan bij de strategie van de Kustwacht in 2023.

4.2 Investeringsprojecten en nieuw materieel

Waldetectiecapaciteit

In 2022 is het nieuwe waldetectiesysteem op de Benedenwindse eilanden in gebruik genomen. Hierbij zijn enkele restpunten geïdentificeerd. In 2023 werkt de Kustwacht samen met de leverancier aan het oplossen van deze restpunten. In 2023 treedt het lange termijn onderhoudscontract van het walradarsysteem in werking. Ook zal er gewerkt worden aan het integreren van de mobiele systemen op Sint Maarten in het walradarnetwerk op de Benedenwindse eilanden zodat het MOC op Curaçao de radarbeelden kan bekijken en op basis daarvan eenheden kan aansturen rond Sint Maarten.

Ten behoeve van een waldetectiesysteem voor de Bovenwindse eilanden, vergelijkbaar met het systeem op de Benedenwindse eilanden, is in 2022 de projectkaart aangenomen. In navolging op een conceptstudie en het opstellen van het programma van eisen in 2023 volgt de aanbesteding van dit systeem.

Cuttercapaciteit

Het project om te komen tot vervangende cuttercapaciteit wordt voortgezet in 2023. Defensie begeleidt dit traject, met de Kustwacht als belangrijkste *stakeholder*.

Vliegende eenheden

Na het doorlopen van het aanbestedingstraject is in 2022 de continuïteit van de vliegende eenheden van de Kustwacht gewaarborgd door het tekenen van meerjarige contracten met leveranciers. In 2023 begint de nieuwe leverancier van de SAR-helikoptercapaciteit (SARHC) met het leveren van zijn diensten voor het nieuwe contract. De huidige leverancier van de luchtverkenningcapaciteit (LVC) blijft zijn diensten met Dash-8 maritieme patrouillevliegtoelagen leveren in 2023 en verder.

Kleine varende capaciteit

Van de kleine varende capaciteit van de Kustwacht zijn de Boston Whaler *Justice* vaartuigen aan vervanging toe. In 2022 is het voorbereidend werk voor deze vervanging uitgevoerd. In 2023 start het aanbestedingstraject door de Kustwacht.

4.3 Instandhouding bestaand materieel

In het toewerken naar een 24/7 inzetbare Kustwacht is het in stand houden van de middelen cruciaal. Daarom focust de Kustwacht zich ook in 2023 op het in stand houden van haar bestaand materieel.

Voor 2023 betekent dit dat het onderhoud van de cutters extra aandacht krijgt. Naast de reguliere onderhoudstaken komen ook aspecten aan bod die naar voren zijn gekomen in het onderzoek uit 2021 naar het langer in stand houden van de huidige cutters. Hierbij wordt ook een verbetering van detectieprestaties van de cutters meegenomen. Daarnaast krijgen de bijboten als gevolg van het langer doorvaren van de cutters een levensverlengend onderhoud.

De kleine varende capaciteit van de Kustwacht, de Metal Shark *Interceptors* en Boston Whaler *Justice* vaartuigen, krijgt ook in 2023 regulier onderhoud. Daarnaast zet de Kustwacht de uitvoering van het in 2022 gestarte modificatietraject voor de *Interceptors* voort. Na het modificeren van de eerste *Interceptors* in 2022 verwacht de Kustwacht in 2023 de rest van de vloot *Interceptors* uit te rusten met de modificaties en zo de gewenste verbetering op alle vaartuigen door te voeren.

4.4 Ontwikkelingen op materieel gebied en beleidsaspecten

Naast de dagelijkse inzet van de afdeling materieel om bestaande middelen in de vaart te houden en projecten conform het LTP-M te begeleiden, richt de Kustwacht zich in 2023 ook op de doorontwikkeling van de organisatie. Het doel om in de toekomst zelfstandig IGP in het maritieme domein uit te voeren, vraagt ook op materieel gebied om ontwikkelingen. Deze paragraaf duidt de plannen op dit vlak voor 2023.

Ontwikkelingen op materieel gebied

Hoofdstuk 2 beschrijft de stappen die de Kustwacht neemt in 2023 als onderdeel van de ontwikkeling van het JRCC samen met het MIK naar een MOC. Dit betreft, naast kleine fysieke aanpassingen van enkele werkplekken, vooral organisatorische aanpassingen en het herinrichten van werkprocessen. Grotere, infrastructurele, aanpassingen zijn echter benodigd om deze ontwikkeling compleet te maken en in de toekomst te kunnen spreken van een volwaardig MOC. Het is wegens capaciteitsgebrek niet gelukt het onderzoek naar deze aanpassingen van onder andere infrastructuur en ICT in 2022 af te ronden. Dit wordt in 2023 voortgezet om het af te kunnen ronden.

De samenwerking met de ketenpartners op Bonaire is de afgelopen jaren steeds verder geïntensiveerd. De Kustwacht opereert samen met de partnerdiensten vanuit de Multidisciplinaire Maritieme Hub Bonaire (MMHB). De Kustwacht is samen met het Rijksvastgoedbedrijf verantwoordelijk voor het realiseren van een botensteiger op Bonaire. In 2023 werkt de Kustwacht hier verder aan.

De Kustwacht onderzocht in 2022 een bredere aansluiting bij Defensie op het gebied van kleding en uitrusting voor haar personeel. In 2023 concretiseert de Kustwacht dit onderzoek en start met de uitvoering ervan. Hiermee wordt het personeel in staat gesteld gemakkelijker kleding en uitrusting te bestellen, terwijl de organisatie schaalvoordelen behaalt.

In 2023 installeert de Kustwacht een zogenaamd *blue force tracking* systeem op alle eenheden en walradarstations. Dit systeem stelt de Kustwacht in staat de positie van een eenheid (*real time*) te volgen en onderling te delen met andere eenheden, zo ook met het SSCG. Dit draagt bij aan een verbeterde coördinatie van de inzet van de Kustwacht door het MOC.

Beleidsaspecten

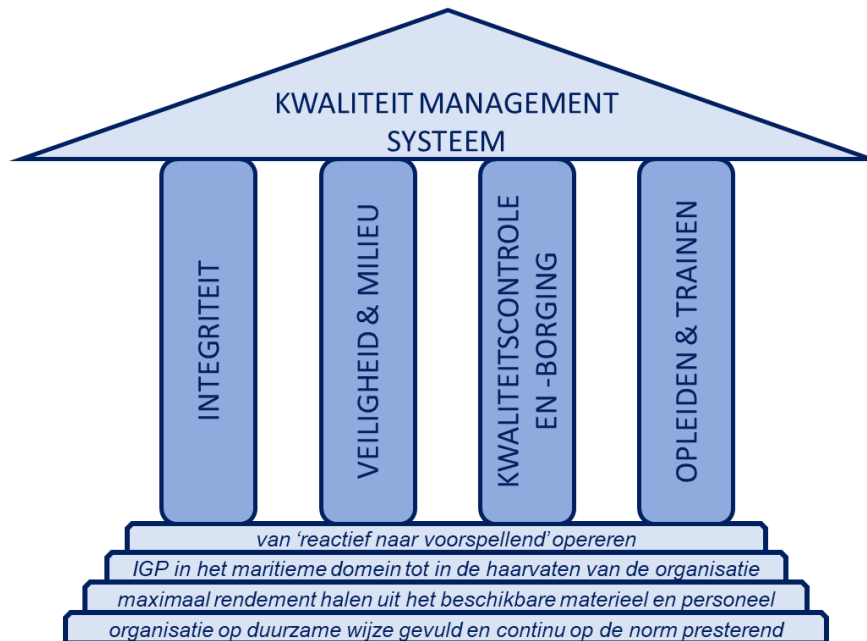
In 2023 borgt de Kustwacht een aantal beleidsaspecten. Hiervoor stelt de Kustwacht dienstvoorschriften op aangaande de instandhoudingsprocessen van het varende en rijdende materieel. Voor de vliegende capaciteiten ligt de verantwoordelijkheid van instandhouding bij de leveranciers. Zij komen dit ook in 2023 contractueel na.

Naast dienstvoorschriften voor instandhoudingsprocessen stelt de Kustwacht voorschriften op over het ICT-beleid en de overlegstructuur binnen de afdeling materieel.

5. Kwaliteit

5.1 Inleiding

De Kustwacht ontwikkelt sinds 2021 een KMS. Dit overkoepelende systeem richt zich op het verhogen en borgen van de kwaliteit van de organisatie in brede zin en steunt op verschillende pilaren die gebouwd zijn op een basis van hetgeen in paragraaf 1.4 is beschreven, zie onderstaand figuur. De Kustwacht bouwt in 2023 verder aan het KMS. Deze paragraaf beschrijft de plannen voor de vier pilaren in 2023.

Figuur 5 Kwaliteit Management Systeem van de Kustwacht

5.2 Integriteit

Algemeen

Integer handelen is de grondslag van het optreden door de Kustwacht als opsporings- en handavingsorganisatie. Het integriteitsbeleid van de Kustwacht is dan ook gericht op het creëren van bewustwording bij de medewerkers en het identificeren van integriteitsrisico's. Zodoende kunnen deze risico's zoveel mogelijk en in een zo vroeg mogelijk stadium worden gemitigeerd.

Integriteit is daarmee een belangrijk kwaliteitsaspect en een pilaar binnen het KMS van de Kustwacht. In 2023 geeft de Kustwacht verdere invulling aan deze pilaar door zich te richten op beleidsaspecten, regels en procedures, en handhaving bij eventuele schendingen van integriteit.

Beleidsaspecten

Integriteit is ook in 2023 een terugkerend punt op de agenda's van de interne overlegfora. Tevens is het geborgd in het curriculum van de initiële opleiding (i.e. de BOK) zodat de nieuwe medewerkers direct na hun aantreden voorlichting- en bewustwordingssessies krijgen aangaande het onderwerp integriteit. De groei van de organisatie vraagt daarnaast om een actieve uitoefening van het integriteitsbeleid om potentiële risico's vroegtijdig te signaleren en vervolgens te mitigeren. De Kustwacht continueert daarom ook in 2023 het geven van voorlichting- en bewustwordingssessies aan al haar eenheden. Zodoende komt het onderwerp integriteit bij het huidige personeel weer onder de aandacht en borgt de Kustwacht het integriteitsbewustzijn binnen de organisatie.

Om de kennis en vaardigheden van de vertrouwenspersonen integriteit op peil te houden, organiseert de Kustwacht in 2023 verdiepingstrainingen en periodieke interviews. Tijdens de interviews wordt aandacht besteed aan casuïstiek, nieuwe (beleids)ontwikkelingen en actuele thema's op het gebied van integriteit.

De in 2022 geplande Risico Analyse Integriteit bleek vanwege intern capaciteitsgebrek niet haalbaar in dat jaar. Daarom is het opnieuw opgenomen voor 2023 als verdere invulling van de pilaar 'Integriteit' binnen het KMS. Een dergelijke analyse verschaft inzicht in eventuele kwetsbaarheden en is in 2017 voor het laatst uitgevoerd.

In 2023 onderzoekt de Kustwacht de mogelijkheden om de processen binnen de pilaar 'integriteit' binnen het KMS volledig te digitaliseren.

Regels en procedures

Het integriteitsbeleid is gebaseerd op de normen en waarden van de organisatie. Deze zijn, net als bij verschillende partners in de justitiële keten, vastgelegd in de gedragscode "*Regla ta Regla*" (regels zijn regels). De normen en waarden worden formeel ondersteund door de structuren en werkprocessen binnen de Kustwacht. Hier maken ook controle en toezicht op het eigen personeel deel van uit. In 2023 blijft de reeds geldende gedragscode van kracht.

Handhaving van integriteit

De Kustwacht treedt ook in 2023 op tegen eventuele integriteitschendingen van medewerkers. Het aanpakken van integriteitschendingen binnen de organisatie geeft een duidelijk signaal dat de Kustwacht veel waarde hecht aan integriteit en niet schroomt hierop te handelen. Het bekrachtigt de bestaande normen en verkleint het risico op toekomstige schendingen. De Kustwacht zal, net als in voorgaande jaren, bij signalen van eventuele schendingen door het eigen personeel medewerking verschaffen aan (intern gerichte) onderzoeken. Hierover wordt transparant gecommuniceerd.

Ook op het gebied van integriteit blijft het de intentie een verschuiving door te maken van reactief naar meer proactief (en mogelijk zelfs voorspellend) werken. Zo werkt de Kustwacht in 2023 verder aan het leerproces over integriteit voor het personeel. Het doel is verhoging van het moreel plichtsbesef. Dit geldt met name voor personeel in een leidinggevende positie. In verschillende voorlichtingssessies en workshops wordt hier in 2023 aandacht aan besteed.

5.3 Veiligheid, Milieu & Duurzaamheid

Algemeen

Het Veiligheid & Milieu Management Systeem (VMMS) van de Kustwacht, als integraal onderdeel van het KMS, ontwikkelt zich verder in 2023. Op deze manier creëert de Kustwacht een werkplek waar risico's van de processen en middelen waarmee het personeel in aanraking komt, onderkend en waar nodig gemitigeerd zijn. Deze paragraaf beschrijft de plannen op het gebied van veiligheid en milieu (V&M) in 2023. De plannen vertalen zich in operationele aspecten, beleidsaspecten en analyses en onderzoek.

Operationele aspecten

Om de fysiek veilige werkplek verder te borgen, rust de Kustwacht in 2023 de volledige vloot Metal Shark *Interceptors* uit met de benodigde aanpassingen. Zie ook hoofdstuk 4.

Beleidsaspecten

De in 2022 opgezette veiligheidsorganisatie van de Kustwacht gaat in 2023 actief werken aan (verdere) verhoging van het veiligheidsbewustzijn bij het personeel. De Kustwacht groeit in 2023 o.a. als gevolg van de transitie. Het nieuwe personeel krijgt verschillende bewustwordingssessies en trainingen op het gebied van (arbo)veiligheid en milieu. Ook krijgt het nieuwe personeel instructie in het maken van meldingen aangaande V&M en wordt aandacht besteed aan het werken met gevaarlijke stoffen. Naast het nieuwe personeel krijgt in 2023 ook het bestaande personeel dergelijke sessies aangeboden. De Kustwacht werkt op het gebied van V&M nauw samen met Defensie waarbij wederzijds gebruik wordt gemaakt van de aanwezige expertise.

Met deze inspanning tracht de Kustwacht ook op het gebied van V&M een verschuiving door te maken van reactief naar meer proactief en zelfs preventief.

In 2023 stelt de Kustwacht enkele dienstvoorschriften op die V&M-gerelateerde onderwerpen behandelen. Hiermee geeft de Kustwacht verder vorm aan het VMMS.

Analyses en onderzoek

Alle onderdelen van de Kustwacht hebben in 2022 een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) opgesteld. Het proces van een RI&E is doorlopend, met name als een organisatie in beweging is als gevolg van een transitie. Er is bijvoorbeeld nieuw personeel bij een eenheid te werk gesteld of nieuw materieel geïntroduceerd. Daarom start de Kustwacht in 2023 met het updaten van de RI&E's.

Simultaan aan de update zet de Kustwacht in 2023 de implementatie van de plannen van aanpak, die onderdeel zijn van een RI&E, voort. Bij deze implementatie wordt ook direct een update uitgevoerd op basis van eventuele veranderingen bij de eenheid als gevolg van de transitie.

Het onderzoek (nulmeting) naar de veiligheidscultuur binnen de Kustwacht in 2022 is niet gerealiseerd. Daarom is het opnieuw opgenomen voor 2023. Met de uitkomsten van een dergelijk onderzoek krijgt het VMMS meer invulling. Zodoende versterkt de Kustwacht de pilaar 'Veiligheid & Milieu' binnen het KMS.

Duurzaamheid

Op het gebied van duurzaamheid is het gepast voor organisaties om te letten op de ecologische voetprint. In 2023 streeft ook de Kustwacht naar verkleining van deze footprint, bijvoorbeeld door, al dan niet in samenwerking met Defensie, verder te werken aan initiatieven op het gebied van duurzame huisvesting en gebruik te maken van wind- en zonne-energie. Bij de aanschaf van nieuwe middelen (bijv. de nieuwe Cutters) zal de Kustwacht zich blijvend inzetten op het gebied van verduurzaming.

5.4 Kwaliteitscontrole en –borging

De Kustwacht maakte in 2022 een start met het opstellen van een intern trainingsprogramma voor alle afdelingen en eenheden. Dit programma bevat een overzicht van trainingen en herhalingscursussen die periodiek gevolgd dienen te worden om specifieke kennis en vaardigheden op peil te houden. Enkele eenheden volgden het trainingsprogramma reeds in 2022. In 2023 rondt de Kustwacht het opstellen van het trainingsprogramma af en geeft er verder uitvoering aan. Zo continueert de Kustwacht trainingen met de Amerikaanse kustwacht (USCG) voor bestuurders van de Metal Sharks. De bemanningen van de cutter krijgen ook in 2023 training van Defensie op het gebied van zeemanschap en veiligheid. De medewerkers van het MOC vallen vanaf 2023 onder het in 2022 opgestelde normeringsprogramma waaruit specifieke trainingsbehoeften ontstaan.

5.5 Opleiden & Trainen

Het opzetten van het organisatiesysteem KMS is in 2022 niet afgerond. Daarom is het opnieuw opgenomen in dit jaarplan. Hoofdstuk 3 ging hier onder andere op in bij de instroom van nieuw personeel in 2023. Met de ontwikkeling en uitvoering van het organisatiebrede opleidings- en trainingsprogramma genereert de Kustwacht behoeften voor opleidingen en trainingen voor het personeel. Enerzijds voor het opleiden van medewerkers ten behoeve van hun huidige en/of toekomstige functie. Anderzijds als gevolg van gehouden trainingen. De Kustwacht verwacht vanaf 2023 een kwaliteitsimpuls te geven aan haar personeel door de verdere invulling van het KMS.

Hierbij is speciale aandacht voor de invoering van een nieuw Wetboek van Strafvordering op Aruba in 2024, wat een opleidingsinspanning vereist voor het Kustwachtpersoneel in 2023.

6. Strategische communicatie

6.1 Inleiding

De Kustwacht staat midden in de maatschappij en heeft daardoor te maken met de publieke opinie en politieke betrokkenheid uit binnen- en buitenland. Dit komt bijvoorbeeld door berichtgeving over onder meer de zorgwekkende situatie in Venezuela, activiteiten van transnationale criminele organisaties en andere omgevingsfactoren in relatie tot de taakuitvoering van de Kustwacht. In 2023 blijft de Kustwacht daarom, net als voorgaande jaren, eenduidig en transparant haar activiteiten weergeven.

De Kustwacht voert haar externe en interne communicatie in 2023 uit conform haar strategisch communicatieplan 2022-2024.

6.2 Externe communicatie

Een goed extern voorlichting- en communicatiebeleid blijft belangrijk om beleid, taken en uitvoering onder de aandacht te brengen. De Kustwacht richt zich in 2023 op de verdere uitwerking hiervan. Zo betreft de Kustwacht de verschillende media in de Landen proactief bij haar activiteiten en onderhoudt de Kustwacht de relaties met de media middels mediacontactmomenten zoals interviews. Ook betreft de Kustwacht de ketenpartners bij haar activiteiten teneinde een gezamenlijk versterking van de kernboodschappen te realiseren.

Door de steeds verder afnemende impact van COVID-19 voorziet de Kustwacht in 2023 een toename in het aantal evenementen zoals open dagen en beroepenmarkten. Via zulke evenementen vergroot de Kustwacht haar zichtbaarheid. Dit draagt bijvoorbeeld bij aan het succes van bewustwordingscampagnes en de werving voor de BOK.

In 2023 verwacht *National Geographic* een tweede seizoen van de succesvolle documentaireserie over de Kustwacht in première te laten gaan.

In haar strategisch communicatieplan duidt de Kustwacht verder de volgende speerpunten voor 2023.

Maritieme veiligheid

In 2023 zet de Kustwacht de campagne *Safety at Sea* voort. De campagne heeft als doel het verhogen van de maritieme veiligheid. De Kustwacht continueert hiervoor het uitvoeren van mediabezoeken, het geven van interviews en deelname aan maritieme evenementen zoals regatta's en vissersbijeenkomsten.

Community policing

Een belangrijk onderdeel van IGP in het maritieme domein is een actieve betrokkenheid van de gemeenschap bij de Kustwacht en vice versa. De Kustwacht gaat hier in 2023 aandacht aan besteden door uitoefening van het zogenaamde *community policing* met als doel het uitwisselen van informatie met verschillende gebruikers van het maritieme domein (bijv. vissers en beheerders van havens). Daarom manifesteert de Kustwacht zich in 2023 actief onder deze gebruikers, waardoor de Kustwacht beter in staat is proactief (of zelfs voorspellend) op te treden. De Kustwacht traint in 2023 haar personeel specifiek voor deze taak (o.a. in gesprekstechnieken) en ontwerpt ondersteunend communicatiemateriaal.

Sociale media

In 2023 continueert de Kustwacht het intensieve gebruik van sociale media volgens de richtlijnen uit het communicatieplan. Sociale media zijn een doeltreffend middel gebleken om de doelgroepen van de Kustwacht kostenefficiënt en laagdrempelig te kunnen bereiken.

Werving

De afdeling communicatie ondersteunt ook in 2023 de werving voor de BOK. Dit gebeurt met name via sociale media en bezoeken aan scholen en beroepenmarkten. Daarbij gebruikt de Kustwacht verschillende (interactieve) middelen waaronder een *virtual reality headset* en de in 2021 geproduceerde voorlichtingsfilm. Daarnaast organiseert de Kustwacht in 2023 specifieke open dagen in alle Landen ten behoeve van de werving (bijv. een *recruitment day SXM*).

6.3 Interne communicatie

De Kustwacht zet in 2023 verdere stappen in de transitie op basis van het LTP-P. Zoals gesteld in de prioriteitenstelling van de organisatie voor 2023 (zie hoofdstuk 1) is hierbij een grote rol voor de afdeling communicatie weggelegd om het kustwachtpersoneel betrokken te houden bij de voortgang van de transitie. Zo organiseert de Kustwacht in 2023 verschillende (digitale) bijeenkomsten van het transitieteam met het personeel. Ook speelt het personeelsblad *Notisia* een prominente rol in het verspreiden van informatie over de transitie. Dit blad besteedt in 2023 ook aandacht aan de op handen zijnde vervangingstrajecten conform het LTP-M.

Tot slot implementeert de Kustwacht de in 2022 geïntroduceerde 'huisstijl' voor officiële documentatie organisatie breed.

7. Groeihoofdstuk

7.1 Inleiding

Het groeihoofdstuk beschrijft enkele ambities die (nog) niet financieel gedekt zijn. Met het oog op besluitvorming worden deze ambities transparant benoemd en beschreven. Zo kan de Kustwacht met de leden van het Presidium en de Kustwachtcommissie in overleg over deze ambities. Indien de Kustwacht voornemens zou zijn om invulling te geven aan de ongedekte ambities uit onderstaande tabel dan dient hiervoor in overleg herprioritering plaats te vinden door de bij de Kustwacht betrokken landen en daarmee specifieke dekking binnen de Kustwacht begroting gevonden te worden.

7.2 Ambities

In onderstaande tabel zijn de ambities per strategische pijler opgenomen.

Strategische pijler	Ambities
Realiseren formatie en middelen uit de Lange Termijn Plannen	a. Opmaken en realiseren van een infrastructuurplan aansluitend op LTP-M en personele uitbreiding aan de hand van het LPT-P b. Inrichten van de materieel-logistieke zuil om het gewenste product te kunnen blijven ondersteunen.
Verder inrichten moderne informatiehuishouding	c. Opzet <i>tactical common datalink</i> d. Verdere stappen van JRCC naar MOC richting 2025 en dit laten samenvallen met de introductie van radar- en detectiesystemen

Tabel 2 Ambities per strategische pijler

Bijlage A: Inzet en taken

Algemeen

Het concept van operaties van de Kustwacht is geheel gestoeld op *Intelligence* Gestuurd Politieoptreden (IGP) in het maritieme domein. Dit wordt vooral toegepast voor doelgerichte operationele acties. Het is gebaseerd op tijdige informatievergaring, -bewerking, -verrijking en analyse. Op basis hiervan wordt een effectievere en efficiëntere inzet van bestaande capaciteiten mogelijk. Samenwerking en structurele informatiedeling met ketenpartners zijn hierbij de uitgangspunten en voorwaardelijk voor effectieve en efficiënte inrichting van de keten. Daarnaast betekent het goed en gedegen uitvoeren van IGP in het maritieme domein voor de Kustwacht een forse investering in haar personeel. Het gedachtegoed IGP in het maritieme domein is namelijk grotendeels een andere manier van denken, muteren en analyseren. De politiediensten binnen het Koninkrijk werken reeds vele jaren op basis van Informatie of *Intelligence* Gestuurd Optreden (IGO). Dit gedachtegoed heeft bij de land gebonden politieorganisaties een succesvolle ontwikkeling doorgemaakt en is inmiddels gemeengoed geworden.

De Kustwacht is nog niet voldoende gedimensioneerd voor gedegen 24/7 IGP in het maritieme domein. De Kustwacht dient zich in het licht van haar voornaamste inzet, namelijk die ten behoeve van justitiële opsporingstaken, met zowel mensen als middelen te gaan door ontwikkelen tot een volwaardige opsporingspartner, op basis van IGP in het maritieme domein. De Lange Termijn Plannen voor Materieel (LTP-M) en Personeel (LTP-P) gelden als de basis voor de realisatie van deze doorontwikkeling. Met het sluiten van bestuursakkoorden in mei 2021 is de financiële dekking voor het LTP-M geborgd. Sinds de afspraken tussen Nederland en de Landen over de voorwaarden voor liquiditeitssteun (maatregelen in de Landspakketten) zijn structurele middelen beschikbaar om de noodzakelijke transitie te starten op basis van het LTP-P om een 24/7 inzetbare Kustwacht te creëren.

Bij de uitvoering van haar missie maakt de Kustwacht gebruik van eigen, organieke of door Defensie ter beschikking gestelde varende en vliegende middelen. Deze capaciteiten van de Kustwacht worden op de verschillende taakgebieden ingezet binnen de kaders van:

- a. de justitiële prioriteiten in de uitvoering van de kustwachttaken, zoals vastgesteld door de Ministers van Justitie van de Landen in het Justitieel Beleidsplan;
- b. de internationale verplichting voor een 24-uurs dekking van coördinatie²⁰ in het *search and rescue* (SAR)-verantwoordelijkheidsgebied van de Kustwacht. Dit gebied beslaat een groot deel van de Caribische Zee;
- c. de beleidsaccenten van de bij de Kustwacht betrokken departementen;
- d. het omgevingsbeeld.

De Kustwacht opereert in principe binnen de haar in de Rijkswet Kustwacht toegewezen maritieme gebieden van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Caribisch Nederland en het luchtruim daarboven. Het betreft:

- de binnenwateren;
- de Territoriale Zee;
- de Aangrenzende Zone en het overige zeegebied in de Caribische Zee, voor zover dit past binnen de bestaande internationale juridische kaders;
- de Exclusieve Economische Zone (EEZ), met inbegrip van de Exclusieve Visserij Zone.

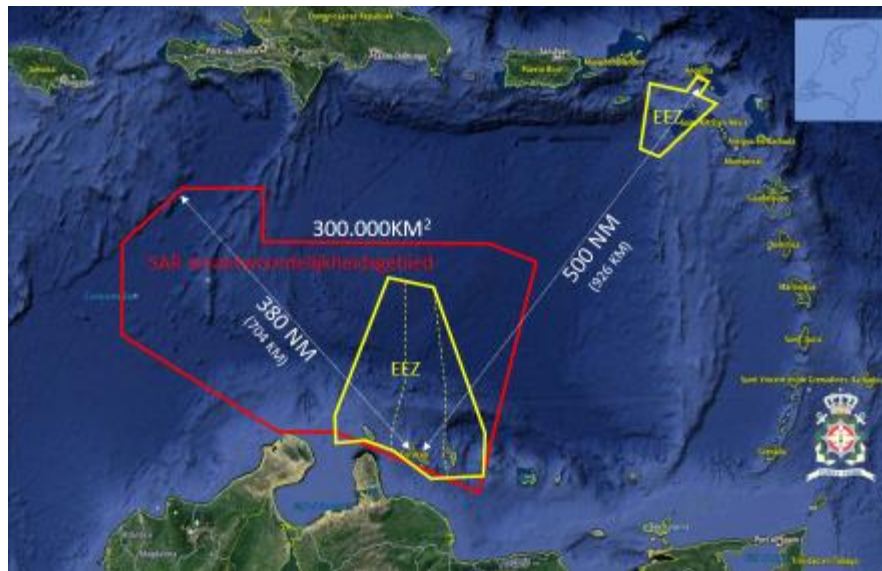
Deze maritieme gebieden zijn weergegeven in onderstaand figuur. De Sababank²¹ neemt daarin een bijzondere positie. Sinds 1 juli 2011 is daar het uniform handhavingsbeleid van kracht op grond waarvan

²⁰ De Kustwacht is verantwoordelijk voor de coördinatie van SAR-operaties en de afhandeling van nood-, spoed- en veiligheidsverkeer binnen haar verantwoordelijkheidsgebied

²¹ Op 15 december 2010 is met het aanwijzingsbesluit van de Staatssecretaris van Economische Zaken Landbouw en Innovatie, de Sababank aangewezen tot natuurspark als bedoeld in de Wet grondslagen natuurbeheer- en bescherming BES

de Kustwacht kan optreden. Door gebruik te maken van het *Automatic Identification System* (AIS)²² op Saba, voert de Kustwacht de controlerende taak uit. De Kustwacht kan op deze manier overtredingen op afstand waarnemen, doordat de AIS-gegevens van de betreffende schepen zichtbaar zijn voor het *Joint Rescue Coordination Center* (JRCC) te Curaçao. De Kustwacht meldt deze overtredingen aan het Openbaar Ministerie (OM) van Caribisch Nederland, aangezien die justitiële opvolging kan instellen.

De grootte van de maritieme gebieden en het SAR-verantwoordelijkheidsgebied²³ van de Kustwacht is ca. 300.000 vierkante kilometer. Dat is bijna vier keer de grootte van het grondgebied van de Benelux. Daarnaast kent het Caribisch deel van het Koninkrijk zo'n 900 km kustlijn, geografisch verspreid. Ter vergelijking, Nederland heeft 450 km kustlijn, nagenoeg aaneengesloten.

Figuur 6 Maritieme gebieden – ca. 300.000 km²

Opsporings- en toezichthoudende taken

De Kustwacht oefent haar taken op zee uit binnen het juridisch kader van de Rijkswet Kustwacht. Het strafvorderlijk optreden van de Kustwacht gebeurt altijd onder het gezag van de betrokken Officier van Justitie van het land dat de rechtsmacht heeft. De Kustwacht maakt dus een essentieel onderdeel uit van de rechtshandavingsketen. Voor de uitvoering van opsporingstaken heeft het geüniformeerde, operationele deel van het kustwachtpersoneel (de zogenaamde executieven) tevens de status van 'Buitengewoon agent van Politie' om op land te kunnen optreden.

De Kustwacht kent conform hoofdstuk II van de Rijkswet Kustwacht de volgende opsporings- en toezichthoudende taken:

a. Algemene politietaken waaronder operaties ter bestrijding van de handel en smokkel in verdovende middelen

De opsporing van grensoverschrijdende drugstransporten door transnationale georganiseerde misdaadssyndicaten met als bestemming de eilanden van het Caribische deel van het Koninkrijk blijft onverminderd als een hoge prioriteit gelden in het Justitieel Beleidsplan. De Kustwacht besteedt 80 procent van de (opsporings)activiteiten aan het tegengaan van drugssmokkel, het tegengaan van de smokkel van strategische goederen zoals goud en koper en het tegengaan van andere vormen van ernstige criminaliteit zoals mensensmokkel en -handel.

²² Door de uitbreiding en het robuust maken van het *Automatic Identification System* rondom Saba en Sint Eustatius is AIS-dekking op de Sababank gerealiseerd. Voor de verdere uitbreiding zal gebruik worden gemaakt van een antennelocatie op Sint Kitts

²³ Verantwoordelijk voor de coördinatie van SAR activiteiten

b. Terrorismebestrijding

Terrorismebestrijding is conform de Rijkswet Kustwacht een van de toezichthoudende en opsporingstaken voor de Kustwacht. Deze taak is verder geconcretiseerd in het Justitieel Beleidsplan. Daarnaast heeft het Justitieel Vierpartijen Overleg een baseline Maritieme Grensbewaking vastgesteld met als doel de grenzen te versterken en zo risico's, die gerelateerd zijn aan onder andere terreur en problematiek met ongedocumenteerden, te beperken.

De Kustwacht geeft invulling aan terrorismebestrijding door de volgende bijdragen:

- a. het leveren van ondersteuning aan andere ketenpartners. Desgewenst treedt de Kustwacht op onder aansturing en gezag van het OM dat tevens een centrale rol vervult op het gebied van het beschikbaar stellen van de benodigde informatie;
- b. de uitvoering van internationale verplichtingen onder de *International Ship and Port Facility Security Code* van de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) ter beveiliging van de zeescheepvaart en havenfaciliteiten;
- c. de betrokkenheid bij de taakgroep Terrorisme Informatie en Repressie Platform²⁴;
- d. het leveren van informatie en ondersteuning ten behoeve van de National Risk Assessment van de Landen, in het bijzonder Curaçao, ten aanzien van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. In maart 2018 is de National Risk Assessment van start is gegaan;
- e. een immer alerte houding ten opzichte van mogelijk relevante informatie en/of signalen rond dit thema.

Drugs-, wapen- en mensensmokkel zijn mogelijke financieringsbronnen voor terroristische daden²⁵. Door de continue bestrijding hiervan levert de Kustwacht ook een (indirecte) bijdrage aan de bestrijding van terrorisme. Daarnaast wordt gewerkt aan de bewustwording van de medewerkers.

c. Grensbewaking en het bestrijden van mensensmokkel, -handel en irreguliere immigratie

Zowel de Benedenwindse als de Bovenwindse eilanden kunnen tussenstation of eindpunt zijn in de keten van mensensmokkeltrajecten. De Kustwacht richt zich hierbij op het bestrijden van mensensmokkel, mensenhandel en irreguliere immigratie (bijvoorbeeld afkomstig uit Venezuela). Goede samenwerking op basis van het wederzijds uitwisselen van informatie is randvoorwaardelijk om succesvol te kunnen optreden.

d. Douanetoezicht

Het operationele personeel van de Kustwacht heeft toezichthoudende douanebevoegdheid van de respectievelijke landen. Op basis van douanewetgeving kan de Kustwacht controles in de territoriale wateren uitvoeren. Bij geconstateerde overtredingen draagt de Kustwacht de zaak aan de Douane over voor verdere afhandeling.

e. Toezicht op visserij en het mariene milieu

Twee keer per jaar komen de samenwerkingspartners binnen het Koninkrijk bij elkaar in het Biodiversiteit en Visserij Comité om het visserij- en mariene milieutoezichtbeleid en de veranderingen in wetgeving te bespreken. Toezicht en handhaving op het gebied van visserij en (het mariene) milieu maken onderdeel uit van het Kustwacht takenpakket. Omdat milieuregelgeving strenger en dwingender wordt in steeds grotere gebieden, neemt de vraag naar handhaving en toezicht door de Kustwacht toe en leidt tot een grotere behoefte aan capaciteit en frequentere beschikbaarheid.

Binnen het taakgebied gelden de navolgende accenten:

- opsporing van (bedrijfsmatige vormen) van illegale visserij in de exclusieve visserij zone en de handhaving van de visserijwet;
- toezicht op de Sababank;
- bestrijding van illegale speerij;
- extra aandacht voor gedragingen van visserij in biodiversiteitsgebieden.

²⁴ Voorheen Terroristisch Incident Respons Plan

²⁵ Ibid. 16

Voor het realiseren van het visserijbeleid is controle op zee en vanuit de lucht van groot belang. Dit geldt in het bijzonder voor de Sababank en de visserijgebieden ten zuidwesten van Aruba. Van het toezicht dat de Kustwacht uitvoert, gaat ook een preventieve werking uit.

Het taakgebied toezicht op het milieu valt uiteen in twee delen: milieuverontreiniging (zie ook Rampenbestrijding) en bescherming van het mariene milieu. De Kustwacht heeft hierbij een signalerende, rapporterende en, indien nodig, een verbaliserende taak ten behoeve van de (ei)landelijke autoriteiten, maar nadrukkelijk geen taak bij het opruimen. Het opruimen is de verantwoordelijkheid van de (ei)landelijke autoriteiten. Specifiek voor de BES-eilanden is Rijkswaterstaat verantwoordelijk voor het opruimen van olieverontreinigingen. In algemene zin ligt de prioriteit binnen dit taakgebied bij het signaleren van olieverontreiniging²⁶, andere vervuiling door schepen en naleving van regelgeving met betrekking tot het mariene milieu²⁷.

f. Toezicht op de scheepvaart

De Kustwacht houdt toezicht op de naleving van scheepvaartwetgeving en internationale verplichtingen. Hierbij werkt zij samen met de betrokken ministeries (voor uitwisseling van kennis en informatie). Jaarlijks komen vertegenwoordigers van de Ministeries en de Kustwacht bijeen in het Maritiem Overleg Platform waar de activiteiten, het toezicht en handhaving wordt besproken. Tevens wordt geanticipeerd op nieuwe scheepvaartwetgeving.

Activiteiten van de Kustwacht in dit verband zijn:

- het monitoren van het scheepvaartgedrag tijdens patrouilles op zee;
- het monitoren van het scheepvaartgedrag in de havens, binnenwateren, de territoriale wateren en de EEZ in samenwerking met de maritieme autoriteiten, zoals de scheepvaartinspectie, havenmeesters en de betreffende (ei)landelijke bestuursorganen;
- het wederzijds of gezamenlijk opleiden van het personeel;
- het gemeenschappelijk gebruik van bepaalde voorzieningen;
- het verstrekken en uitwisselen van operationele informatie;
- het ondersteunen van elkaar in het kader van gezamenlijke acties;
- het voorlichten van doelgroepen als koopvaardij, visserij en recreatievaart;
- de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving.

Dienstverlenende taken

De Kustwacht voert de volgende dienstverlenende taken uit, waarbij tevens intensieve samenwerking met de ketenpartners is vereist.

a. SAR en de afwikkeling van nood-, spoed- en veiligheidsverkeer

De Kustwacht is verantwoordelijk voor de coördinatie van SAR-operaties en de afhandeling van nood-, spoed- en veiligheidsverkeer binnen haar verantwoordelijkheidsgebied conform het Internationaal Verdrag op het gebied van opsporing en redding op zee²⁸. Voortvloeiend uit deze internationale verplichtingen van de IMO is de Kustwacht het maritiem en aeronautisch redding coördinatiecentrum. In die hoedanigheid draagt de Kustwacht zorg voor actuele en betrouwbare informatieverstrekking aan de scheepvaart en het analyseren van de ontvangstgegevens. De Kustwacht fungeert tevens als opvraagcentrum voor het *Long Range Identification and Tracking*²⁹ voor Curaçao.

²⁶ Het ruimen van olieverontreiniging is een Landsverantwoordelijkheid

²⁷ Regelgeving m.b.t. het mariene milieu zijn bv. CITES, SPAW, de Wet maritiem beheer BES, de Wet voorkoming van verontreiniging door schepen BES en de Wet grondslagen natuurbeheer en bescherming BES

²⁸ International Convention on Maritime Search and Rescue, SAR-verdrag dat staat in het International Aeronautical and Maritime Search and Rescue

²⁹ LRIT is het internationale systeem voor identificatie en volgen van schepen groter dan 300 GT dat verplicht is voor elk land met een vlagregister van schepen groter dan 300 GT. Het land Curaçao heeft deze verantwoordelijkheid overgenomen van de Nederlandse Antillen. Voor Caribisch Nederland ligt deze verantwoordelijkheid nu bij Nederland. Aruba en Sint Maarten beschikken niet over vlagregisters waarin schepen groter dan 300 GT zijn opgenomen en hoeven daarom niet aan deze verplichting te voldoen

Voor assistentie ter plaatse zijn, naast de varende organieke eenheden van de Kustwacht, een maritiem patrouillevliegtuig (type Dash-8), een helikopter (type AW-139) en het Stationschip Caribisch Gebied (SSCG) met *NH-90* boordhelikopter van Defensie in voorkomend geval beschikbaar. Ook werkt de Kustwacht samen met particuliere reddingsorganisaties, zoals de *Sea Rescue Foundation* te Sint Maarten en de *Citizens Rescue Organization* (CITRO) te Curaçao.

De samenwerking met de CITRO is in een MoU vastgelegd. De Kustwacht streeft zowel naar samenwerking met particuliere reddingsorganisaties op de eilanden van het Caribisch deel van het Koninkrijk, als naar internationale samenwerking via samenwerkingsovereenkomsten, protocollen en gecombineerde oefeningen. Samen borgen zij effectieve coördinatie bij het oplossen van SAR-incidenten in de Caribische Zee. Zie verder bijlage B.

b. Rampenbestrijding

Het algemeen beleid van de regeringen is gericht op het creëren van een integrale rampenbestrijdingsstructuur waarbinnen de Kustwacht, indien opportuun, een bijdrage levert. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor rampenbestrijding is altijd belegd bij de regering van het betreffende land. De Kustwacht is opgenomen in de structuur van de rampenbestrijdingsorganisatie van de Landen.

Voor het Caribisch deel van het Koninkrijk treedt de Kustwacht op als aanspreekpunt voor het melden van maritieme incidenten, zoals olieverontreiniging. Tevens kan de Kustwacht op verzoek van de verantwoordelijke autoriteiten een coördinerende rol vervullen bij de bestrijding daarvan.

c. Verlenen van ondersteuning aan ketenpartners

De Kustwacht verleent, op verzoek en binnen de financiële mogelijkheden, ondersteuning en bijstand aan ketenpartners. Dit betreft niet alleen SAR-activiteiten, maar bijvoorbeeld ook ondersteuning bij grootschalige (maritieme) evenementen en assistentie aan partners in de justitiële keten. Voorbeelden daarvan zijn het maken van fotovluchten bij opsporing en de ondersteuning van interinsulair gevangenentransport. Deze steunverlening vindt in principe plaats binnen de reguliere taakuitvoering van de Kustwacht en gaat daarmee niet ten koste van de geplande activiteiten in dit jaarplan.

Bijlage B: Samenwerking

De Kustwacht is de maritieme schakel in de rechtshandavingsketen van het Caribisch deel van het Koninkrijk. Samenwerking met andere partners in de keten, zowel lokale organisaties als regionale en internationale partners, is cruciaal voor efficiënt en effectief *Intelligence Gestuurd Politieoptreden* (IGP) in het maritieme domein. Dit geldt niet alleen voor de opsporings- en toezichthoudende taken, maar ook voor de dienstverlenende taken, zoals *search and rescue* (SAR).

Deze bijlage behandelt de samenwerking met en door de Kustwacht, onderverdeeld naar zowel samenwerking binnen het Koninkrijk als daarbuiten.

Samenwerking binnen het Koninkrijk

De samenwerking tussen de Kustwacht en andere lokale handhavingpartners is binnen het Koninkrijk per land georganiseerd in een overleg (het 'Vierhoeksoverleg'). Aan dit overleg, dat onder voorzitterschap van de procureur-generaal van het betreffende land planmatig drie keer per jaar bijeenkomt, nemen de hoofden van Politie, Douane, immigratiediensten en Kustwacht deel. Het overleg richt zich op het verstevigen van de onderlinge samenwerking. Op werkniveau bestaat veelvuldig contact tussen de ketenpartners waarbij, binnen de kaders van het Justitieel Beleidsplan, (aanvullende) accenten voor de operationele taakuitvoering worden aangegeven. De Directeur Kustwacht geeft hier vervolgens operationeel invulling aan binnen zijn (financiële) kaders en kan op verzoek van de lokale autoriteiten in specifieke gevallen en op ad-hoc basis aanpassingen aanbrengen ten aanzien van de operationele inzet.

De Openbaar Ministeries (OM) van de landen van het Koninkrijk zijn primair verantwoordelijk voor de uitvoering van de justitiële keten. De procureur-generaal van Aruba en die van Caribisch Nederland/Curaçao/Sint Maarten blijven in het 'Vierhoeksoverleg' nadrukkelijk de versterking van de maritieme buitengrenzen in relatie tot irreguliere migratie agenderen. Het gaat daarbij over intensivering van de samenwerking tussen de ketenpartners, een afgestemde, integrale, effectieve inzet van middelen om meer grip op de grenzen te verkrijgen, de pakkans te vergroten, en waar mogelijk te voorzien in aanvullende middelen.

Wat betreft de Kustwacht wordt de samenwerking in de praktijk ook tot uiting gebracht door het in nauw overleg met het OM en de ketenpartners gezamenlijk benoemen en verder concretiseren van bepaalde focus. Op basis van deze focus plant en voert de Kustwacht haar patrouilles en (periodieke) acties uit. Op Curaçao bijvoorbeeld heeft de Kustwacht een samenwerkingsconvenant met de Douane.

Er vindt structureel bilateraal overleg plaats tussen de Officieren van Justitie³⁰ en de Kustwacht. Hierin wordt het optreden van de Kustwacht en de samenwerking met het OM geëvalueerd en waar nodig worden verbetervoorstellen overeengekomen.

De Kustwacht neemt deel aan de diverse informatie centra op Aruba, Bonaire, Curaçao en Sint Maarten. Hierin wordt informatie met de gehele handavingsketen gedeeld.

De Kustwacht zet de samenwerking met de ketenpartners op Bonaire voort en breidt deze verder uit met de ingebruikname van de Multidisciplinaire Maritieme Hub Bonaire (MMHB).

Internationale samenwerking

De bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende drugscriminaliteit, vuurwapensmokkel, mensensmokkel, mensenhandel en irreguliere immigratie in het Caribisch gebied vereist nauwe samenwerking in regionaal en internationaal verband. Deze internationale samenwerking is ook van groot belang voor de uitvoering van de dienstverlenende taken in het algemeen en de SAR-taak in het bijzonder. Het Koninkrijk heeft op grond van bilaterale, regionale en internationale afspraken een

³⁰ De Officieren met de Kustwacht in hun portefeuille

belangrijk aandeel in de internationale rechtshandavingsketen en werkt nauw samen met onderstaande landen en organisaties. Deze samenwerking is waar mogelijk vastgelegd in een *Memorandum of Understanding* (MoU).

a. Verenigde Staten van Amerika

De Kustwacht werkt voor de hoofdtaken rechtshandhaving en dienstverlening o.a. samen met de Verenigde Staten van Amerika. Ten behoeve van de rechtshandavingstaken vindt informatie-uitwisseling plaats, worden drugsbestrijdingsacties gecoördineerd, wordt gezamenlijk inzet gepleegd en wordt samengewerkt op het gebied van kennisuitwisseling en opleidingen. De Kustwacht werkt intensief samen met de Amerikaanse (civiele) drugsbestrijdingsorganisatie *Joint Interagency Task Force South* (JIATF-S) die zich richt op de *Counter Illicit Trafficking* (CIT) in de regio (Zuid en Midden-Amerika en het Caribisch gebied). Dit uit zich in structurele informatie-uitwisseling en regelmatige inzet van eenheden zoals de Dash-8 van de Kustwacht ter ondersteuning van CIT-operaties in de Caribische Zee. De uitwisseling van informatie vindt plaats via de *Commander Task Group 4.4* (CTG 4.4). Dit is een nevenfunctie van de Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied. CTG 4.4 maakt als ondercommandant deel uit van de JIATF-S. De informatie wordt aan JIATF-S verstrekt door diverse bronnen, waaronder de *Drugs Enforcement Agency*, de Amerikaanse kustwacht (USCG) en de *Customs and Border Protection*. Naast Nederland zijn o.a. het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Canada, Spanje, Jamaica en Colombia in JIATF-S vertegenwoordigd.

De Kustwacht werkt voor de rechtshandavingstaken en de dienstverlenende taken veelvuldig samen met de USCG, in het bijzonder met USCG *District Seven* dat vanaf Puerto Rico opereert. Jaarlijks organiseren zij samen de operatie *Clockwork* in en nabij het gebied rond de Bovenwindse eilanden met de focus op CIT (drugs-, maar ook mensensmokkel).

Aangezien de SAR-verantwoordelijkheidsgebieden van de Verenigde Staten van Amerika (Puerto Rico) en het Koninkrijk aan elkaar grenzen, worden ten behoeve van de dienstverlenende taken gezamenlijk SAR-acties gecoördineerd en informatie uitgewisseld.

b. Frankrijk

Rond de Bovenwindse eilanden werkt de Kustwacht samen met Franse autoriteiten op het gebied van rechtshandhaving en SAR. De samenwerking op het gebied van rechtshandhaving is vooral met de Franse douane en betreft onder andere het optreden in elkaars kustwateren. Het in 2013 afgesloten operationeel samenwerkingsprotocol vormt als uitwerking van het verdrag van San José de basis voor de samenwerking. Dit protocol is in de afgelopen jaren geactualiseerd. Onderdeel van dit geactualiseerde operationele protocol is de mogelijkheid om een zogenaamde *hot pursuit* uit te voeren in elkaars wateren. Vanuit Parijs is evenwel aangegeven dat deze samenwerking slechts mogelijk is indien er een verdragsbasis voor is. De inzet van het Koninkrijk blijft erop gericht om *hot pursuit* juridisch te verankeren.

Op het gebied van SAR werkt de Kustwacht nauw samen met Frankrijk. Op basis van internationale afspraken is Frankrijk namelijk verantwoordelijk voor de coördinatie van SAR rondom de Bovenwindse eilanden. In 2021 gevoerde gesprekken met de Franse autoriteiten leidde tot op heden nog niet tot een SAR MoU. De Kustwacht zet zich in 2023 wederom in voor de totstandkoming van dit MoU.

c. Colombia

Met Colombia bestaat sinds 2015 bilaterale samenwerking op het gebied van maritieme drugsbestrijding. De drugsbestrijdingssamenwerking heeft betrekking op de uitwisseling van informatie, onderlinge coördinatie en afstemming. De Kustwacht werkt continu aan het bestendigen en uitbreiden van deze samenwerking, mogelijk met de inbedding van een liaison in het Maritiem Informatie Knooppunt (MIK). Tijdelijke aanvulling van het MIK met een dergelijke liaison zal zich manifesteren in meer uitwisseling van informatie gericht op transnationale criminaliteit en bijdragen aan IGP in het maritieme domein.

De bestrijding van transnationale ondermijnende criminaliteit is een beleidsprioriteit van het huidige Nederlandse kabinet, waarvoor een werkprogramma en een interdepartementale agenda worden ontplooid, zo ook op internationaal terrein.³¹ Een van de speerpunten richt zich op de zogenaamde *upstream disruption* van drugstransporten in het Caribisch gebied. Dit initiatief raakt het werkveld van de Kustwacht en Defensie in het Caribisch gebied. Het is nodig om de informatiepositie in het Caribisch gebied te versterken om hiermee meer grip te krijgen op bijvoorbeeld (illegale) goederen- en geldstromen, zowel naar het Europese als het Caribische deel van het Koninkrijk. Samen met Defensie werkt de Kustwacht in 2023 een samenwerkingsvorm uit met de Colombiaanse maritieme autoriteiten, waarbij door het DG Ondermijning middelen ter beschikking zijn gesteld om liaisoncapaciteit uit te brengen naar Colombia.

Tot slot zijn in 2022 de eerste stappen gezet tot het formaliseren van de afspraken op het gebied van SAR in een MoU. De verwachting is dat dit MoU met Colombia in 2023 kan worden ondertekend.

d. Dominicaanse Republiek

Op basis van een SAR MoU wordt uitvoering gegeven aan de samenwerking met de Dominicaanse Republiek omdat de verantwoordelijkheidsgebieden op het gebied van SAR van de Dominicaanse Republiek en het Koninkrijk aan elkaar grenzen.

e. Venezuela

Op basis van een MoU werkt de Kustwacht op het gebied van SAR in voorkomend geval samen met Venezuela en is jaarlijks de kustwachtoefening *Open Eyes* voorzien. Ondanks de spanningen in Venezuela, de unilaterale sluiting van de maritieme grens en het eenzijdig afzeggen door de Venezolaanse Kustwacht van de oefening de afgelopen jaren, is de relatie op werkniveau functioneel. De Venezolaanse Kustwacht toont nog steeds interesse in het voortzetten van de bilaterale kustwachtoefening. Het houden van de oefening in 2023 is, mits de grensheropening wordt geëffectueerd, ook het streven van de Kustwacht.

Reeds in 2011 is tussen het Koninkrijk en Venezuela overeenstemming bereikt over het feit dat vanuit internationaalrechtelijke optiek geen verplichting bestaat bij het binnenvliegen van de *Flight Information Region* buiten het territoriale luchtruim, toestemming te vragen. Dit is in 2020 tijdens de gesprekken over grens(her)opening wederom bevestigd. De Kustwacht blijft, vanwege een soms divergerende Venezolaanse interpretatie van de afspraken, de Venezolaanse luchtverkeersleiding informeren wanneer eenheden van de Kustwacht de *Flight Information Region* Maiquetía binnenvliegen.

f. Regionaal Maritiem Verdrag (Verdrag van San José)³²

De Kustwacht geeft uitvoering aan het Verdrag van San José dat sinds augustus 2010 voor het Koninkrijk van kracht is. Hierdoor is het eenvoudiger op te treden tegen drugstransporten op volle zee en binnen de territoriale wateren van andere, aan het verdrag deelnemende landen. Dit draagt in belangrijke mate bij aan effectieve uitvoering van rechtshandhavingstaken van de Kustwacht. De Kustwacht is namens het Koninkrijk aangewezen als operationeel meldpunt voor het verdrag.

Om bij te dragen aan de uitbreiding van het aantal verdragsstaten³³, ondersteunt de Kustwacht de Ministeries van Buitenlandse Zaken en Defensie bij het uitdragen van de waarde van het verdrag.

³¹ Toekomstagenda internationaal offensief, kamerstuk 4075427 (MinJ&V), 28 juni 2022.

³² Verdrag betreffende samenwerking bij de bestrijding van sluikhandel in verdovende middelen en psychotrope stoffen over zee en door de lucht in het Caribische gebied, tot dusver geratificeerd door Belize, Costa Rica, de Dominicaanse Republiek, Frankrijk, Guatemala, Nicaragua, de Verenigde Staten, Honduras en Koninkrijk der Nederlanden en Suriname (in 2022). Haïti, Jamaica, Panama en het Verenigd Koninkrijk hebben het verdrag enkel ondertekend

³³ Het Ministerie van Buitenlandse zaken roept landen op om het verdrag te ratificeren, zoals kleine Caribische eilandstaten, het Verenigd Koninkrijk en Trinidad & Tobago

Zo levert de Kustwacht overzichten van inzetsituaties waarop het Verdrag van toepassing is en neemt de Kustwacht actief deel aan conferenties en vergaderingen op dit gebied.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft daarnaast opdracht gegeven aan het *United Nations Office on Drugs and Crime* (UNODC) om een project uit te voeren ter promotie van het Verdrag van San José. Experts van UNODC geven in dat kader voorlichting en technische assistentie aan potentiële lidstaten. Het doel is het wegnemen van (vermeende) politieke en juridische obstakels en misverstanden die ondertekening in de weg staan. De vooruitzichten voor 2023 voor toetreding van (en ratificatie door) verschillende (eiland)staten in het Caribisch gebied tot het Verdrag van San José zijn gunstig.

g. Oefening Tradewinds

De Kustwacht werkt normaal gesproken jaarlijks samen met kustwachteenheden, waaronder die van de Dominicaanse Republiek en Jamaica, tijdens deelname aan de internationale oefening *Tradewinds*. Deze oefening wordt georganiseerd door *US Southern Command*, het onderdeel binnen het Amerikaanse ministerie van Defensie verantwoordelijk voor Latijns-Amerika en het Caribisch gebied. Deelname aan deze oefening is voor 2023 echter niet voorzien.

h. Implementation Agency for Crime and Security

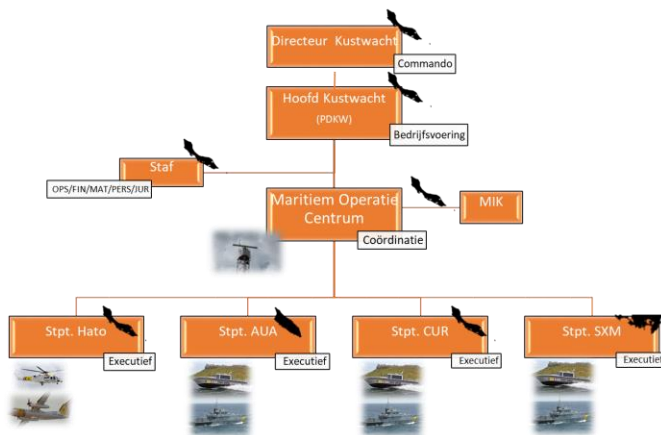
De Kustwacht werkt samen met de *Implementation Agency for Crime and Security* (IMPACS), een agentschap van Caribbean Community (CARICOM), op het gebied van informatie-uitwisseling.

i. Maritime Analysis and Operations Centre

Het *Maritime Analysis and Operations Centre* (MAOC) is een Europees agentschap dat zich richt op het tegengaan van de smokkel van drugs. Het is een initiatief van zes landen van de Europese Unie, waaronder Nederland, en is operationeel vanaf 2007. MAOC is een rechtshandavingsorganisatie die onder andere inlichtingen verzamelt en deelt. De Kustwacht werkt samen met MAOC door het gebruiken en verschaffen van informatie aangaande drugsmokkel.

Bijlage C: Organisatie & operationele capaciteiten

De Kustwacht is gestationeerd in de drie Landen in het Caribisch deel van het Koninkrijk. De organisatie is opgebouwd uit een deel dat de operaties uitvoert en een deel dat daarin ondersteunt. Zie onderstaand figuur.

Figuur 7 Organisatie van de Kustwacht

Voor de uitvoering van haar taken beschikt de Kustwacht over diverse middelen, zowel organiek als middelen die door Defensie ter beschikking worden gesteld aan de Kustwacht. Deze bijlage verschaft een overzicht van alle middelen.

De kern van de operationele inzet bestaat uit het personeel werkzaam in het Maritiem Operatie Centrum³⁴ en als bemanning van varende en vliegende eenheden. Zij worden ondersteund door de walradarketen op de Benedenwindse eilanden en de mobiele walradars op de Bovenwindse eilanden.

a. Informatie-organisatie

Naast de zojuist genoemde mensen en middelen beschikt de Kustwacht over het Maritiem Informatie Knooppunt (MIK) en de Criminele Inlichtingen Dienst Kustwacht Caribisch gebied (CID). De CID wordt ingevuld door het Team Criminele Inlichtingen (TCI) van de Koninklijke Marechaussee (KMAR).

Het MIK is hét informatie- en analysecentrum van de Kustwacht en levert producten ten behoeven van *Intelligence Gestuurd Politieoptreden* (IGP) in het maritieme domein; zogenaamde IGP-producten. De CID is een belangrijke schakel in de informatieketen van de Kustwacht. Producten van de CID zijn vaak als veredelde informatie direct voor inzet te gebruiken door de handhavingseenheden. Beide organisatiedelen zijn een onmisbare schakel in het IGP in het maritieme domein van de Kustwacht. De pilot Opsporing te Curaçao, waar planmatig twee medewerkers van de Kustwacht deelnemen aan een multidisciplinair researcheteam van het Korps Politie Curaçao tezamen met de Douane en de Koninklijke Marechaussee, is ook een waardevolle aanvulling van het IGP in het maritieme domein.

b. Het walradetectiesysteem

Het walradarsysteem op de Benedenwindse eilanden is van grote waarde als 24/7 detectiesysteem. Het wordt daarnaast ook gebruikt bij inzet en aansturing van eenheden en is een belangrijk instrument bij het IGP in het maritieme domein. De radars maken bij tijdige detectie van verdachte vaartuigen de inzet van *interceptors*, zoals de Metal Shark, op een efficiënte wijze mogelijk. Daarnaast leveren ze in de vorm van radaranalyses een bijdrage aan mogelijke bewijslast in een eventuele rechtsgang. Het is evident dat een goed functionerend walradetectiesysteem een belangrijke bijdrage levert in het opbouwen van situationeel bewustzijn en daarmee van grote waarde is voor het IGP in het maritieme domein.

Met middelen uit het project Onderlinge Regeling Versterking Grenstoezicht *Sint Maarten* heeft de Kustwacht sinds september 2019 drie mobiele walradetectiestations aangeschaft en op locaties op Sint Maarten geïnstalleerd. Deze systemen geven, vooruitlopend op een vast opgesteld walradetectiesysteem

³⁴ MOC, een versmelting van een aantal functionaliteiten van het *Joint Rescue Coordination Center* (JRCC) en het Maritiem Informatie Knooppunt (MIK)

op de Bovenwindse eilanden, plaatselijk een impuls aan het situationeel bewustzijn rondom Sint Maarten. Hiermee versterkt de Kustwacht de grip op de maritieme buitengrens van het Koninkrijk en wordt IGP in het maritieme domein beter gefaciliteerd.

Naast walradardetectie hebben de meeste varende en vliegende middelen van de Kustwacht de beschikking over eigen detectieapparatuur, zoals radar. Die gegevens worden vervolgens geïntegreerd met andere informatiebronnen en gepresenteerd in het JRCC.

c. Lichte vaartuigen

De capaciteit lichte vaartuigen van de Kustwacht bestaat uit 12 *interceptors* van het merk Metal Shark en vijf *Justice 20* vaartuigen van het merk Boston Whaler. De Metal Sharks worden ingezet voor patrouilles en gerichte onderscheppingsacties rondom de eilanden. De *Justice* vaartuigen worden gebruikt voor het patrouilleren van binnenwateren en zeer dicht onder de kust.

d. Middelgrote vaartuigen

Drie cutters vormen de middelgrote varende capaciteit van de Kustwacht. Deze schepen worden veelal ingezet op de grens van of buiten de territoriale wateren. Door hun grotere voortzettingsvermogen wijkt de taak van de cutters daarom af van die van de lichte vaartuigen. De cutters zijn namelijk vooral gericht op langdurige opdrachten verder op zee voor informatievergaring, surveillance en beeldopbouw, vooral in het kader van IGP in het maritieme domein.

e. Vliegende eenheden

De inzet van de vliegende eenheden van de Kustwacht geschiedt in de regel vanaf aeronautisch steunpunt Hato te Curaçao. De actieradius van het Dash-8 maritiem patrouillevliegtuig is dusdanig dat alle (ei)landen operationeel bediend kunnen worden. De actieradius van de AW-139 helikopter beperkt de inzet tot het zeegebied rondom de Benedenwindse eilanden. Zowel de Dash-8 als de AW-139 kunnen op detacheringsbasis tijdelijk en plaatselijk

opereren vanaf Sint Maarten of ieder ander geschikte locatie. Voor de AW-139 heeft de Kustwacht in 2019 een additionele brandstoftank aangeschaft. Hierdoor is het mogelijk zonder tussenstop op Venezolaans grondgebied naar Sint Maarten te vliegen voor detacheringen. Dit is gefaciliteerd uit het projectbudget van de Onderlinge Regeling Versterking Grenstoezicht Sint Maarten. Detacheringen worden informatie gestuurd gepland en uitgevoerd.

De primaire taak van de helikoptercapaciteit is *search and rescue* (SAR). Ook worden patrouilles ter ondersteuning van rechtshandhaving uitgevoerd en is de helikopter een waardevolle eenheid bij repressief optreden. De medische kennis van de bemanning en de medische uitrusting van de helikopter is van dusdanig niveau dat in samenwerking met diverse medische instellingen de helikopter ook in voorkomend geval wordt ingezet om verder op zee personen te redden en te stabiliseren, ook als dat aan boord van varende schepen is.

De primaire taak van het maritieme patrouillevliegtuig is maritieme surveillance, maar ook bij SAR en ondersteuning van de rechtshandhaving is het patrouillevliegtuig van grote waarde voor het vervullen van de missie van de Kustwacht.

f. Rijdende eenheden

Ieder steunpunt beschikt over diverse voertuigen, waaronder 4x4 aangedreven voertuigen, om bijvoorbeeld patrouilles uit te voeren bij stranden, baaien en jachthavens. Daarnaast zijn deze voertuigen geschikt om operaties op zee te ondersteunen op de grens van water en land waar het terrein lastig begaanbaar is.

g. Drones

De Kustwacht beschikt over (kleine) *drones*. De *drones* vergroten plaatselijk het situationeel bewustzijn en daarmee de effectiviteit en veiligheid van het kustwachtpersoneel bij kortstondige acties. Deze capaciteit kan worden ingezet vanaf een cutter of tijdens een patrouille met rijdende eenheden in kustgebieden.

h. Defensiemiddelen

De Kustwacht heeft, voortvloeiend uit het convenant met het Commando Zeestrijdkrachten (CZSK), jaarlijks 92 vaardagen van het Stationschip Caribisch Gebied (SSCG) met boordhelikopter (type NH-90) tot haar beschikking. De vliegreizen van de boordhelikopter worden toegewezen op basis van de 92 vaardagen en naar evenredigheid van het totale aantal beschikbare jaarlijkse vliegreizen binnen de geldende regelgeving.

Als op basis van het dreigingsbeeld aanvullende inzet nodig is, kan de Directeur Kustwacht op basis van het convenant incidenteel aanvullende inzet vragen.

Bijlage D: Indicatie operationele output 2023

Onderstaande tabellen geven een indicatie van de te leveren operationele *output* voor 2023. Dit houdt verband met de uitvoering van de algemene beleidstaken, inspanningen en zichtbaarheid van de Kustwacht. De gegevens zeggen niets over de te behalen operationele prestaties van de Kustwacht in 2023 en er wordt als zodanig dan ook niet op gestuurd in operaties. Dat laatste gebeurt immers *intelligence* gestuurd. Onderstaande getallen worden wel gebruikt als input voor zaken als onderhoud/instandhouding en als basis voor een deel van de begroting.

Organieke Kustwachteenheden	Jaarcapaciteit
Cutters	120 vaardagen per cutter
Interceptors	2300 vaaruren per steunpunt
Justice 20 steunpunten Aruba en Sint Maarten	100 vaaruren
Justice 20 steunpunt Curaçao en bij Bonaire	600 vaaruren
Landpatrouilles	200 patrouille-uren per steunpunt
Luchtverkenningcapaciteit (vlieguren Dash-8 vliegtuig)	2000 uren ³⁵
SAR-helikoptercapaciteit (blokuren AW-139 helikopter) ³⁶	1000 uren
Presentie op/vaardagen bij Bonaire	Permanent
Presentie op/vaardagen bij Sint Eustatius en Saba	10 dagen per maand

Tabel 3 Indicatie operationele output organieke Kustwachteenheden 2023

Defensie-eenheden	Jaarcapaciteit
Stationschip Caribisch gebied	92 vaardagen
Boordhelikopter stationschip	290 vlieguren

Tabel 4 Indicatie operationele output Defensie-eenheden 2023

³⁵ Naast de 2000 vlieguren voor de Kustwacht zijn maximaal 300 vlieguren beschikbaar voor Defensie

³⁶ De contracten voor de Dash-8 en de AW-139 zijn op basis van blokuren, maar de inputgegevens voor de Dash-8 worden gerekend in vlieguren. Een vlieguur is de tijd dat een luchtvaartuig daadwerkelijk vliegt, dus van *take-off* tot *land on*. Een *blokuur* is de tijd dat een luchtvaartuig in beweging is, *off blocks* is. Hierin wordt de tijd dat het toestel aan het taxiën is, meegerekend

Bijlage E: Begroting

Inleiding

Deze bijlage presenteert in paragraaf één de herziene begroting 2023 door een vergelijking te maken tussen de beschikbare middelen en de verwachte uitgaven (ramingen). De ramingen zijn gebaseerd op de plankoers 2023 e.v. (1 EUR = 1,14 USD of 2,0162 ANG). Paragraaf twee besteedt aandacht aan de ontwerpbegroting voor de jaren 2024-2028, waarna de ontvangstenraming wordt gepresenteerd in paragraaf drie.

Hoofdstuk 7 van dit jaarplan beschrijft diverse plannen waarvoor nog geen financiële dekking is. Deze plannen zijn dan ook niet passend binnen het toegewezen budget en kunnen niet worden uitgevoerd zonder aanpassing van het financiële kader.

1. Begroting 2023

Exploitatiebegroting

In onderstaande tabel is de exploitatiebegroting van de Kustwacht voor het jaar 2023 weergegeven. De linkerkolom bevat de beschikbare middelen op 1 januari 2023 (peildatum 17 augustus 2022) en de rechterkolom vermeldt de uitgaven die worden verwacht. De ramingen zijn verdeeld in verschillende categorieën. Er is onderscheid gemaakt tussen categorieën met een eindjaargrens (Hoofdstuk 10, HX) en uitgaven met een oneindige eindejaarsmarge (Defensie Materieel Fonds, DMF).

Exploitatiebegroting	2023	Exploitatie-uitgaven	2023
Begroting CZSK	€ 51.476	Personele Uitgaven (HX)	€ 15.924
LVC inhuur (verrekening DP&O)	€ 700	Materiele Uitgaven (HX)	€ 1.146
Ontvangstbegroting JIATF	€ 700	Opdrachten (HX)	€ 1.901
Kostenbudget (magazijnartikelen/infra)	€ 470	Instandhouding Materieel (DMF)	€ 27.407
		Instandhouding Infra (DMF)	€ 759
		Instandhouding IT (DMF)	€ 634
		LTP-P en BOTOC	€ 5.575
Totaal	€ 53.346	Totaal	€ 53.346

Tabel 5 Exploitatiebegroting 2023 (bedragen x € 1.000)

Investeringsbegroting

Het budget voor de investeringen uit het Lange Termijn Plan Materieel (LTP-M) is vastgelegd binnen het Defensie Lifecycle Plan (DLP). Het totale beschikbare budget voor 2023 bedraagt €30,74M. Dit bedrag is inclusief de bijdragen van de landen Aruba (€2.640M), Curaçao (€3.840M) en Sint Maarten (€840K). Het kader is op dit moment volledig ingepland met behoeften zoals in onderstaande tabel is weergegeven. Het huidige budget voor 2023 is exclusief het restant budget van 2022, waarvan naar verwachting €10,50M in aanmerking zal komen voor een mogelijke herfasering.

Investeringsbudget		2023
Kader LTP uit DLP 22.1 (incl. bijdrage landen)	€	30.740
Voorstel herfasering	€	10.500
LVC-contract	€	-7.700
Vervanging Waldetectiecapaciteit	€	-220
Walradar Bovenwinden	€	-500
Totaal restant	€	32.820

Tabel 6 Beschikbare budget t.b.v. investeringen (bedragen x € 1.000)

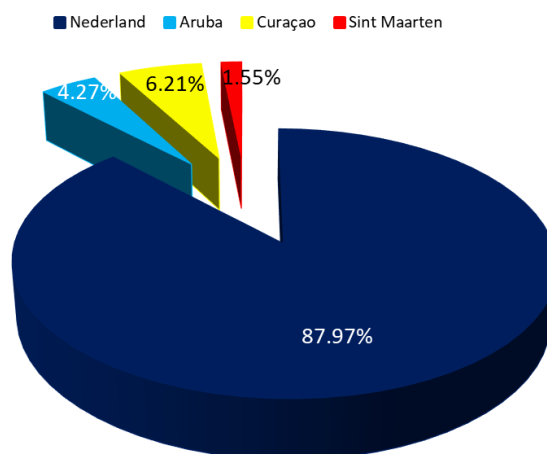
Financiering van de exploitatie uitgaven

De Landen van het Koninkrijk dragen gezamenlijk de uitgaven van de Kustwacht conform de Rijkswet Kustwacht, volgens de verdeelsleutel Aruba 11%, Curaçao 16%, Sint Maarten 4% en Nederland 69%. De uitgaven aan Luchtverkenningcapaciteit (LVC) en de exploitatie van steunpunt Hato, inclusief personeel, worden in afwijking van de verdeelsleutel volledig door Nederland gefinancierd. Voor 2021 en verder geldt ook dat de financiering van het Lange Termijn Plan Personeel (LTP-P) en BOTOC volledig door Nederland wordt gedragen. Onderstaande tabellen geven de relatie tussen de begroting en de financiering door de landen weer van de exploitatie-uitgaven. Alle exploitatie-uitgaven zijn conform de verdeelsleutel verdeeld over de landen. De Landen betalen hun bijdrage achteraf op basis van de feitelijke realisatie.

Raming bijdrage van de landen 2023			
Nederland			
Totaal niet in verdeelsleutel (Nederland)		€ 32.636	
In verdeelsleutel (deel Nederland) (69%) van € 20.710		€ 14.290	
Totaal Nederland			€ 46.926
Overige landen			
	Aruba (11%) van € 20.710	€ 2.278	
	Curaçao (16%) van € 20.710	€ 3.314	
	Sint Maarten (4%) van € 20.710	€ 828	
Totaal overige landen			€ 6.420
Raming uitgaven Kustwacht			€ 53.346

Tabel 7 Raming bijdrage van de landen voor de exploitatie uitgaven (bedragen x € 1.000)

De totale, procentuele, verdeling van de bijdrage van de landen is weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 8 Procentuele verdeling bijdrage aan de Kustwacht door de landen in 2023

De raming van de bijdrage van de landen voor de exploitatie-uitgaven is weergegeven in onderstaande tabel.

Exploitatie-uitgaven		2023	
	Verdeelsleutel	Nederland	Totaal
Personele Uitgaven (HX)	€ 11.887	€4.037	€ 15.924
Materiele Uitgaven (HX)	€ 843	€ 303	€ 1.146
Opdrachten (HX)	€ 804	€ 1.097	€ 1.901
Instandhouding Materieel (DMF)	€ 6.079	€ 21.328	€ 27.407
Instandhouding Infra (DMF)	€ 626	€ 133	€ 759
Instandhouding IT (DMF)	€ 471	€ 163	€ 634
LTP-P en BOTOC	€ 0	€ 5.575	€ 5.575
Totaal exploitatie	€ 20.710	€ 32.636	€ 53.346

Tabel 8 Bijdrage landen aan exploitatie-uitgaven 2023 (bedragen x € 1.000)

2. Ontwerpbegroting 2024-2028

De ramingen van de exploitatie-uitgaven en van de investeringen voor de jaren 2024 tot en met 2028 zijn in onderstaande subparagrafen weergegeven.

Exploitatie uitgaven

Budgetcategorie	2024	2025	2026	2027	2028
Personele uitgaven KWCARIB	€ 15.934	€ 15.949	€ 15.983	€ 16.019	€ 16.046
Instandhouding Infrastructuur	€ 763	€ 769	€ 786	€ 802	€ 965
Instandhouding IT	€ 653	€ 673	€ 693	€ 713	€ 774
Opdrachten KWCARIB	€ 1.958	€ 2.017	€ 2.077	€ 2.140	€ 2.366
Instandhouding Materieel	€ 26.124	€ 25.768	€ 25.736	€ 25.773	€ 25.055
Materiele Uitgaven KWCARIB	€ 1.103	€ 1.153	€ 1.185	€ 1.218	€ 1.306
LTP-P en BOTOC	€ 7.675	€ 6.775	€ 6.775	€ 6.775	€ 6.775
Totaal exploitatie-uitgaven	€ 54.209	€ 53.104	€ 53.235	€ 53.440	€ 53.287

Tabel 9 Raming exploitatie-uitgaven Kustwacht 2024 t/m 2028 (bedragen x € 1.000)

Investerings Lange Termijn Plan Materieel (LTP-M)

Naast de reguliere bijdrage ten behoeve van de exploitatie zijn met Landen concrete afspraken gemaakt over de financiering van de investeringen uit het LTP-M. Deze zijn als volgt:

- Nederland draagt vanaf 2018 t/m 2028 jaarlijks excl. prijsbijstelling € 10,54 miljoen bij;
- Het land Aruba heeft bij bestuursakkoord ingestemd met een jaarlijkse bijdrage van €2,64 miljoen vanaf 2022 t/m 2028;
- Het land Curaçao heeft bij bestuursakkoord ingestemd met een jaarlijkse bijdrage van € 3,84 miljoen vanaf het jaar 2023 t/m 2029;
- Het land Sint Maarten heeft bij bestuursakkoord ingestemd met een jaarlijkse bijdrage van € 0,84 miljoen van 2021 t/m 2028.

Het budget voor de vervangingsinvesteringen in het LTP-M is het totaal van bijdragen van de Landen tot en met 2028, plus de bijdrage van Curaçao van 2029. Behoeftestellingen uit deze periode dienen binnen dit kader te blijven. Voor investeringsbehoeften na 2028 dient eerst een nieuw LTP-M te worden opgemaakt.

Opbouw LTP-M Budget	2024	2025	2026	2027	2028
Kader LTP uit DLP 22.1 (incl. bijdrage landen)	€ 33.270	€ 26.110	€ 8.76	€ 10.590	€ 10.590
Voorstel herfasering	€ 32.820	€ 53.270	€ 60.360	€ 38.900	€ 22.440
LVC-contract	-€ 7.700	-€ 7.700	-€ 7.70	-€ 9.530	-€ 9.530
Vervanging Waldetectiecapaciteit	-€ 220	-€ 220	-€ 220	-€ 220	-€ 220
Walradar Bovenwinden	-€ 2.500	-€ 5.500	-€ 5.700	-€ 700	-€ 700
Cutters	€ 0	€ 0	-€ 16.500	-€ 16.500	-€ 16.500
Walradar Mobiel	-€ 1.200	-€ 100	-€ 100	-€ 100	-€ 100
Hangaar	€ 0	-€ 5.500	€ 0	€ 0	€ 0
Klein vaartuig	-€ 1.200	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal restant	€ 53.270	€ 60.360	€ 38.900	€ 22.440	€ 5.980

Tabel 10 Raming investeringen LTP-M 2024 t/m 2028 incl. bijdragen van de landen (bedragen x € 1.000)

3. Ontvangstenramingen 2024-2028

Bijdrage landen voor de exploitatie uitgaven en investeringen

De bijdrage van de landen voor het jaar 2023 is reeds in tabel 7 weergegeven. De bijdrage van de landen binnen het Koninkrijk voor de jaren 2024-2028 voor zowel de uitgaven aan exploitatie als investeringen zijn in onderstaande tabellen weergegeven.

Bijdrage landen	2024		2025		2026		2027		2028	
In verdeelsleutel	€ 22.494		€ 22.230		€ 22.305		€ 22.451		€ 22.234	
Nederland 69%		€ 15.521		€ 15.339		€ 15.390		€ 15.491		€ 15.342
Curaçao 16%		€ 3.599		€ 3.557		€ 3.569		€ 3.592		€ 3.557
Aruba 11%		€ 2.474		€ 2.445		€ 2.454		€ 2.470		€ 2.446
Sint Maarten 4%		€ 900		€ 889		€ 892		€ 898		€ 889
Niet in verdeelsleutel	€ 31.715		€ 30.874		€ 30.930		€ 30.989		€ 31.053	
Nederland (100%)		€ 31.715		€ 30.874		€ 30.930		€ 30.989		€ 31.053
Totaal	€ 54.209	€ 54.209	€ 53.104	€ 53.104	€ 53.235	€ 53.235	€ 53.440	€ 53.440	€ 53.287	€ 53.287

Tabel 11 Bijdrage landen aan exploitatie-uitgaven 2024 t/m 2028 (bedragen x € 1.000)

Bijdrage landen t.b.v. LTP-M	2024	2025	2026	2027	2028
Bijdrage Aruba	€ 2.640	€ 2.640	€ 2.640	€ 2.640	€ 2.640
Bijdrage Curaçao	€ 3.840	€ 3.840	€ 3.840	€ 3.840	€ 3.840
Bijdrage Sint Maarten	€ 840	€ 840	€ 840	€ 840	€ 840
Totaal ontvangsten landen t.b.v LTP-M	€ 7.320	€ 7.320	€ 7.320	€ 7.320	€ 7.320

Tabel 12 Bijdrage landen aan de investeringen 2024 t/m 2028 (bedragen x € 1.000)

Samenwerking met JIATF-S: Het betreft een samenwerking voor de overcapaciteit aan vliegtuigen in het contract met provider PAL. Door deze samenwerking wordt een deel van de constante kosten voor de lease van het Dash-8 patrouillevliegtuig terugverdiend. De ontvangsten van deze samenwerking zullen volledig terugvloeien naar het exploitatiebudget van de Kustwacht.

Ontvangsten JIATF	2024	2025	2026	2027	2028
100 uur per jaar	€ 700	€ 700	€ 700	€ 700	€ 700

Tabel 13 Terug te verdienen overcapaciteit vliegtuigen Kustwacht 2024 t/m 2028 (bedragen x € 1.000)

Bijlage F: Overzicht gebruikte afkortingen

AIS	Automatic Identification System
BES	Bonaire, Sint Eustatius en Saba
BOK	Basisopleiding Kustwacht
BOTOC	Breed Offensief Tegen georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit
BPO	Basis Politie Opleiding
CARICOM	Caribbean Community
CID	Criminele Inlichtingen Dienst Kustwacht Caribisch gebied
CIT	Counter Illicit Trafficking
CITRO	Citizens Rescue Organization Curaçao
CTG	Commander Task Group
CZMCARIB	Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied
CZSK	Commando Zeestrijdkrachten
DLP	Defensie Lifecycle Planning
GT	Gross Tonnage
ICAO	International Civil Aviation Organization
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IGP	Intelligence Gestuurd Politieoptreden
IIC	Interinsulair Informatie Centrum
IMO	Internationale Maritieme Organisatie, onderdeel van de Verenigde Naties
IMPACS	Implementation Agency for Crime and Security
JenV	Justitie en Veiligheid
JIATF-S	Joint Interagency Task Force South
JRCC	Joint Rescue Coordination Center
KMAR	Koninklijke Marechaussee
KMS	Kwaliteit Management Systeem
LIK	Lokaal Informatie Knooppunt
LTP	Lange Termijn Plan
LTP-M	Lange Termijn Plan Materieel
LTP-P	Lange Termijn Plan Personeel
LVC	Luchtverkenningcapaciteit
MAOC	Maritime Analysis and Operations Centre
MIK	Maritiem Informatie Knooppunt
MMHB	Multidisciplinaire Maritieme Hub Bonaire
MOC	Maritiem Operatie Centrum
MoU	Memorandum of Understanding
OM	Openbaar Ministerie
O&T	Opleiden en Trainen
RI&E	Risico Inventarisatie en Evaluatie
SAR	Search and Rescue
SARHC	SAR-helikoptercapaciteit
SSCG	Stationschip Caribisch Gebied
TCI	Team Criminele Inlichtingen
UNODC	United Nations Office on Drugs and Crime
USCG	United States Coast Guard (kustwacht Verenigde Staten van Amerika)
V&M	Veiligheid en Milieu
VMMS	Veiligheid & Milieu Managementsysteem